

KUUMAA 2-2006

Kulttuurizä

JÄRVENPÄÄ - KERAVA - MÄNTSÄLÄ - NURMIJÄRVI - PORNAINEN - TUUSULA

*Kuorolaulu kiinnostaa
kaikenikäisiä*

*Rembrandtin grafiikkaa
Järvenpään Taidemuseossa*

*Nuoren Suomen Piiri
esittäytyy Halosenniemessä*

*Mitalitaitelija Toivo Jaatinen
tekee taidetta Nurmijärvellä*

*Suomies astuu Järvenpään
Teatteriin*

Laulun Iloa!

Kuorolaulu on intohimo, joka vetää puoleensa tuhansia harrastajia ja kuulijoita. Kuorolaulua monessa muodossa löydät lehtemme sivuilta. Listassa on ehkä kuoro juuri Sinuakin varten.

Syksyn näyttelyissä on paljon harvinaista katsottavaa. Järvenpäässä voi ihaillla Rembrandtin grafiikkaa, Halosenniemessä Nuoren Suomen piiriä, Wendelin taide-museossa piirtäjä Rudolf Koivua ja Keravan taidemuseossa ainutlaatuista suomalaista huonekalumuotoilua. Teattereilla on useita ensi-iltoja.

**Käy kokemassa
Kuuma kulttuuri!**

Sisällys

Kiinnostaako kuorolaulu.....	2
Kuorojohtajia.....	4
Musiikkia.....	5
Näyttelyt.....	6
Aatos Erkko J. H. Erkosta.....	7
Rudolf Koivu.....	8
Kirja Vilho Askolasta.....	8
Toivo Jaatinen 80 vuotta.....	9
Raija Oranen löysi Mäntsälän.....	9
Teatteria.....	10
Tapahtumia.....	11
Tapahtumakalenteri	12

Toimitus ja julkaisija:

Kuuma-kuntien kulttuuriyhteistyö ja toimittaja Leena Valkonen, JL Media

Ulkoasu:

AD Krista Jännäri, Mainospalvelu Kristasta Oy

Valokuvat:

Tapahtumajärjestäjät, kuntien kuva-arkistot, Krista Jännäri ja Leena Valkonen.

Kannen piirroskuva:

Rudolf Koivu, Uudenvuoden tinaa, akvarelli, Pääskysen joulukontti 1936.

Painatus:

Lehtipaino Keski-Uusimaa, Tuusula 2006

Painosmääri: 71.000 kpl

Kuuma-kunnissa kukkii elävä ja innostunut lauluharrastus. Siitä ovat todisteena lukemattomat kuorot ja yhtyeet, jotka keräävät vuosi vuodelta eri-ikäiset ihmiset antoisan harrastuksen pariin. Kuorolaulun puolesta puhuvat laulajat, jotka kokevat saavansa uutta energiaa, uusia haasteita, elämyksiä ja lämmintä yhdessäoloa harrastuksestaan.

Kuoro on syntynyt kansanlaulusta kiinnostuneiden naapurusten aloitteesta ja pikkuhiljaa kehittynyt korkeatasoiseksi parinkymmenen hengen kuoroksi.

Musiikin maisteri Veera Voima on vettänyt kuoroa koko sen olemassaolon ajan.

– Tulin nuorena kansanlaulun opiskelijana johtamaan kuoroa, jonka jäsenistä monet ovat äitini ikäisiä. Minua jännitti ja hieman pelottikin. Viidessä vuodessa olen kasvanut kuoron kanssa. On ihanaa työskennellä aikuisten harrastajien parissa, joista kumpuaa todellinen tekemisen ilo.

– Laulajien määrä on kasvanut vuosi vuodelta. Koelaulua tai pääsyvaatimuksia ei ole, vaan kuten kansanlauluun kuuluu, jokainen laulaa äänellään.

Rajat ja estot katoavat

– Kuoromme hienous on siinä, että saa kokeilla omia rajojaan, improvisoida ja tehdä omia sävelkulkujia, Johanna Vetteranta kertoo. Hän on laulanut kuorossa yli neljä vuotta, samoin kuin Anna-Mari Hillokin.

Ylitän itseni jokaisessa harjoituksessa. Ei uskoisi, mihin pystyy, mutta Veera panee pystymään, nauraa Anna-Mari.

Minna Laatikainen on kiintynyt laulujoukkoonsa.

– Kuoroon liittyessäni olin päättänyt, että tämä on minun harrastukseni. Ajattelin, että itsestä se on kiinni sopeutuuko joukkoon. Olin valmis tekemään sen eteen töitä ja tunnen onnistuneeni.

Hytkyt esiintyvät ahkerasti erilaisissa tilaisuuksissa. Kesäisin käydään myös Kaustisella, missä sekä lauletaan että nautitaan musiikista. Ulkomaiset laulumatkat maustavat toimintaa. Vierailtu on Vladimirissa, Keravan ystävyyskaupungissa vuonna 2004 ja lokakuussa 2005 käytiin Unkarin Soltissa. Ulkomaisten kuorojen vastavierailut ovat tuoneet antoisan lisän keskiuusmaalaiseen musiikkitarjontaan. Tänä keväänä Keravalla vieraili Raspevkuoro Vladimiriasta.

Hytkyt kuoron yhteystiedot:
johanna.korhonen@nic.fi

Hytkyt hytkeyttelee iloa elämään

Kuorolaulu tuo iloa ja virkistystä harrastajilleen, sanovat kansanlaulukuoro Hytkyjen laulajat Johanna Vetteranta, Anna-Mari Hillo ja Minna Laatikainen.

– Usein raahautuu väsyneenä harjoituksiin, mutta kun sieltä lähtee, on täynnä voimaa ja elämäniloa. Tärkeää kuorossa on laulamisen lisäksi kiva porukka ja yhdessä tekemisen tunne.

Keravalla viisi vuotta toiminut kansanlaulukuoro Hytkyt kerää laulajia myös Tuusulasta ja Järvenpäästä.

JARMO KUKKONEN on vetänyt Järvenpään Mieslaulajia 30 vuotta

Laulamisen ilo on ollut kuoroa ja sen johtajaa yhdistävä tekijä. Konsertit ovat keränneet salit täyteen yleisöä.

Järvenpään Mieslaulajat on perustettu jo 1948, mutta rekisteröity yhdistyksenä vuonna 1955. Kuoro on konsertoinut laajasti niin kotimaassa kuin ulkomailla. Jarmo Kukkonen tuli Mieslaulajien taiteelliseksi johtajaksi keväällä 1976. Hän oli juuri päättänyt kanttoriopinnot Sibelius-Akatemiassa.

– Musiikki on elänyt mukana aina, jo nuorena poikana olin mukana paikallisen kuoron tenoririvistössä. Kevyempään musiikkiin on tullut harrastettua bändin mukana ravintoloissa ja tanssilavoilla. Musisoin kaikenlaisia; laulan ja soitan sekä vakavaa että kevyttä.

Kukkonen on suorittanut Sibelius-Akatemiassa ylemmän asteen kanttorin ja laulunopettajan tutkinnot sekä laulun diplomitutkinnon. Hän toimi pitkään Järvenpäässä kanttorina, mutta siirtyi sittemmin Kouvolaan ja toimii nyt Kuusankoskella kanttorina. Muutto ei katkaissut yhteistyötä Järvenpään Mieslaulajien kanssa.

Kuorolaiset kiittävät ohjaansa määrätietoisesta ja innostavasta ohjauksesta. Kotiläksyjäkin on ollut, mutta ilman niitä kuoro ei olisi yltänyt nykyiselle tasolleen.

Jarmo Kukkonen johtaa useita kuoroja, on tuottelias säveltäjä ja on tehnyt satoja kuorosovituksia.

Kukkonen ei ole kaihtanut suuria musiikillisia haasteita. Järvenpään Mieslaulajat ovat esittäneet mm. Jean Sibeliuksen *Kullervon*, Joseph Haydn'in *Missa brevis'in* ja Juhani Haapasalon *Järvenpää kantaatin*. Suomen Mieskuoroliitto myönsi syyskuussa Jarmo Kukkoselle erityisansiomerkin no. 36 pitkäaikaisesta työstä mieskuorolaulun parissa.

Juhlakonsertti oli keväällä, syyskuussa julkistettiin juhla levy "Neljän tuulen tiellä" sekä "Joulukortti". Kuoroa voi kuulla mm. joulun alla ja keväisin heidän perinteisissä konserteissaan Järvenpäässä.

www.jarvenpaanmieslaulajat.org

KUOROJA

Keski-Uudellamaalla kuorolaulun harrastus on laajaa. Kuorojohtajat kannustavat uusia laulajia ottamaan yhteyttä. Alueella toimivat mm. seuraavat kuorot:

Järvenpäässä

Canzonetta Nova
Järvenpään Kamarikuoro ry
Järvenpään Kirkkokuoro ry
Järvenpään Laulutoverit
Järvenpään Mieslaulajat ry
Järvenpään Naislaulajat ry
"Ainottaret"
Prima Vista –kuoro
Prima Teens –kuoro
Viihdekuoro Buffo

Keravalla

Naiskuoro Aiolis
Kansanlaulukuoro Hytkyt
Keravan Mieslaulajat
Keravan Musiikkiopiston kuorot
Keravan Oopperayhdistys
Keravan seurakunnan kuorot

Nurmijärvellä

Amadeus-kuoro
Klaukkalan naiskuoro Mystica
Kamarikuoro Cantica
Nurmijärven Karjala-kuoro
Nurmijärven seurakunnan kuorot
Too Many Sisters-ryhmä
Rajamäen Mieslaulajat ry
Rajamäen Seniorilaulajat
Nurmijärven musiikkiopiston kuorot

Mäntsälässä

Mäntsälän Mieskuoro ry
Mäntsälän seurakunnan kuorot
Mäntsälän Viihdelaulajat ry

Pornaisissa

Pornaisten seurakunnan kuorot

Tuusulassa

Tuuslaulajat ry
Tuusulan Kamarikuoro Sonores ry
Tuusulan Naiskuoro Primavera ry
Tuusulan seurakunnan kuorot
Viihdekuoro Essut ry

MUSIIKKIOPISTOILLA vahva kuorotoiminta

Keski-Uudellamaalla toimivat musiikkiopistot ovat huomioineet kuorotoiminnan osana musiikkikasvatusta. Kuoroissa kehitetään ääntä ja hankitaan esiintymiskokemusta.

Järvenpään ja Tuusulan alueella toimivassa Keskeisen Uudenmaan Musiikkiopistossa painotetaan vahvasti yhteismusiisointia. Opistossa toimii lasten- ja nuortenorkesterit sekä sinfonia- ja kamariorkesteri. Tavoitteena on opettaa oppilaat yhdessä toimimiseen ja kanssasoittajien huomioimiseen. Kuorotoiminta on osa yhdessä tekemistä. Musiikkiopistossa toimii kaksi kuoroa alle ja yli 10-vuotiaille. Tavoitteena on herättää laulun iloa, oppia uusia lauluja ja kehittää äänenkäyttöä.

Keravan musiikkiopistossa on tänä syksynä käynnistynyt erityinen *Laulupaja* yläaste- ja lukioikäisille. Oppilailla on mahdollisuus saada ohjausta sekä yksilöllisesti että ryhmässä. Laulupajaa vetää laulupedagogi **Sanna Heikkinen**.

– Ryhmän ohjelmisto koostuu erilaisista moniäänisistä lauluista, jotka tukevat ja vievät eteenpäin luonnollisen äänenkäytön oppimista. Harjoitteleminen myös lau-

lamisen perusasioita; hengitystekniikkaa, resonanssien käyttöä, artikulaatiota ja äänenkuljetusta.

Rehtori **Eeva Viitasalo-Korolaisen** mukaan kuorolaulu on vakiintunut oleelliseksi osaksi musiikkiopiston toimintaa. Lauluryhmiä toimii useissa kokoonpanoissa.

Nurmijärven musiikkiopistossa kuorotoiminta on vireää, sanoo rehtori **Urpo Rauhala**. Kuorot esiintyvät aktiivisesti ja tekevät matkoja. Uusia laulajia on joka syksy tullut mukaan, poikia toivoisi joukkoon enemmänkin.

Porvoonseudun musiikkiopisto järjestää opetusta kolmentoista kunnan alueella, joista Kuuma-kuntiin kuuluvat Mäntsälä ja Pornainen. Pornaisissa toimii ala-asteikäisille suunnattu Nappula-kuoro. Tämän lukuvuoden aikana on tarkoitus kartoittaa Mäntsälän ja Pornaisten kiinnostusta pajatoimintaan ja soitonopetuk-

Keravan musiikkiopiston nuorisokuorossa vallitsee rento tunnelma.

seen. Kuorolaulu on mahdollista mm. musapajan muodossa, jossa laulamiseen yhdistetään monipuolisesti erilaisia soittimia, apulaisrehtori **Maire Aakko** kertoo.

Kuumat musiikkileirit

Kuuma-musiikkioppilaitokset järjestivät jo toista kertaa yhteisen leirin Nurmijärven Rajamäellä heinä-elokuun vaihteessa. Leirille osallistui kaikkiaan 80 oppilasta ja 18 opettajaa.

Opetusta järjestettiin pääsääntöisesti ryhmissä. Yhteisottoa harjoitettiin jousi- ja puhallinorkestereissa sekä erilaisissa yhtyeissä ja bändeissä.

Kuumat-illat konserttisarja vei musiikin Rajamäen uimahalliin, Klaukkalan ostoskeskukseen sekä Rajamäen kirkkoon. Leiri päättyi Rajamäen ylä-asteen ja lukion salissa järjestettyyn lähes kaksituntiseen Kuuma-huuma konserttiin. Leiriviikko oli vauhdikas ja mieleenpainuva.

Kolmas **Kuuma-leiri 29.7.–4.8.2007** on jo suunnittelun alla. Tämä on oppilaitos- ja kuntayhteistyötä parhaimmillaan, yksi järjestäjistä, **Maire Aakko** toteaa.

Keravan musiikkiopiston Laulupajassa yläaste- ja lukioikäisillä kuoroharrastajilla on mahdollisuus saada ohjausta sekä yksilöllisesti että ryhmässä.

MÄNTSÄLÄN MIESKUORO

Yli 60-vuotias Mäntsälän Mieskuoro palkittiin jo runsaat kymmenen vuotta sitten valtakunnallisella Vuoden kuoro -tittelillä. Kuoro osoitti jo silloin hyvän taitonsa ja kehitys on jatkunut.

Kuoro on oopperalaulaja **Pekka Itkosen** johdolla edelleen sävelpuhtauden, mieskuorolle kuuluvan voiman, mutta myös herkkien laulujen tulkitsijana edelleen valtakunnan huippua.

Joukkoon on liittynyt uusia laulajia, mutta 62 vuoden keski-ikä on vielä liian korkea, jotta kuoron esiintymistaso ja -valmius säilyisi seuraavien kymmenien vuosien aikana samalla tasolla.

Mäntsälä on muuttovoittokunta ja kuoro etsiikin riveihinsä uusia laulutaitoisia ja -haluisia miehiä. Kuorotoiminta Mäntsälässä on muodostunut veljespii-

riksi, jossa hurtti huumori, mutta myös ahkera ja työntäyteinen harjoittelu seuraavia esiintymisiä varten otetaan tosissaan.

Harjoittelun keskeinen aihe on tällä hetkellä uusi Suomen Mieskuoroliiton Perusmerkkikirja. Kuoron piiristä on muodostunut kvartetti, mutta alkavan toimikauden tavoitteena on, että niitä syntyy muitakin.

– Olen laulanut kuorossa 28 vuotta aktiivisesti, eli Keravalla kuusi ja Mäntsälässä 22 vuotta. Mikään muu harrastus ei anna niin rentouttavaa oloa, kuin mitä kuoro antaa, sanoo puheenjohtaja **Kosti Sorjonen**.

Kuoro esiintyy aktiivisesti, perinteinä mm. itsenäisyyspäivän juhlat Mäntsälässä ja Pornaisissa, joulun- ja kevätkonsertit sekä tervehdyskierrokset vanhusten Kotokartanossa, palvelutalossa ja terveyskeskuksen vuodeosastolla. Kuoro on mukana syksyllä Sulasolin Uudenmaan piirin 25-vuotisjuhlassa ja ensi kesänä valtakunnallisissa Laulun ja Soiton juhlissa Porissa.

Harjoituksia on viikottain. Lisäksi tehdään mm. yhteisiä retkiä. Kuoron kannustajina ovat aviopuolisot, Fiinat, joiden tehtävänä on hoitaa harjoitusiltojen kahvitusta ja olla mukana samassa tehtävässä esiintymiskäynnillä.

Teksti: Reijo Alanko

Laulujoutsenet

Nurmijärven LAULUJOUTSENET LENTÄVÄT ITALIAAN

Nurmijärven musiikkiopiston tyttökuoro Laulujoutsenet lentää lokakuussa Italiaan San Severinon ja Roomaan konserttimatkalle. Ohjelmassa on esiintymisiä Cantus Angeli -kansainvälisellä kuorofestivaalilla ja tutustumista Rooman historiallisiin kohteisiin.

Matkasta on varmasti tulossa ikimuistoinen. Kuuluuhan siihen konsertteja, risteily välimerellä, retki Pompeijiin ja kaikkea muuta.

– Olemme harjoitelleet O Sole Mio ja Verdin Nabucco-oopperan kuoro-osuutta. Kuoro on muutoinkin erinomaisessa vedossa, olemme saaneet uusia laulajia ja mukana olevat abityötökkin ovat edelleen sitkeitä ja innokkaita.

– Matkan jälkeen kajautetaan 10-vuotiskonsertti Klaukkalassa, tammikuussa äänitetään, keväällä lauletaan iso hyväntekeväisyyskonsertti ja kesäkuussa lähdemme Porin laulujuhille, jossa tapaamme Viron kuorokansaa ja tuhansia suomalaisia kuorolaisia, luonnehtii kuoron johtaja **Heli Vapaakallio** aktiivisen kuoronsa tulevaa ohjelmaa. Laulujuhille osallistuu myös opiston Satakielekku-kuoro.

Nurmijärven musiikkiopistossa laulajia on kolmessa ryhmässä yhteensä noin sata. Ikähaitari on 5-vuotiaista 18-vuotiaisiin.

– Kuoro on perustettu syksyllä 1996, joten 10-vuotisjuhlaa vietetään kaiken vuotta. Olemme tehneet vuosien varrella kuusi ulkomaanmatkaa ja seitsemäs on siis edessä. Vierainamme on ollut kuoroja monesta maanosasta Etelä-Afrikasta, Venezuelasta, Pohjois-Amerikasta, Australiasta ja viimeisimmäksi tänä syksynä Oxfordista.

Heli Vapaakallio kiittää erityisesti tukiyhdistystoimintaa, joka muodostuu kuorolaisten vanhemmista. He ovat osallistuneet toiminnan suunnitteluun, rahoitukseen ja konkreettisesti olemalla läsnä leireillä, matkoilla ja konserteissa.

– Ilman heidän tukeaan emme olisi pystyneet toimimaan näin laajasti ja monipuolisesti.

– Laulaminen kiinnostaa nuoria, siitä kertoo kuorolaisten määrä. Kuoroharrastuksessa tulosten saaminen vaatii pitkäjänteisyyttä ja vuoden pikavisiitti kuorossa ei vielä paljasta kuorolaulusta kuin pinnan.

Heli Vapaakallio tunnustautuu kuorohulluksi.

– Kuoro tarjoaa laulamisen ohella monipuolista tekemistä ja elämyksiä. Lapsista on hienoa saada laulaa erilaisissa akustikoissa, kirkkoissa ja konserttisaleissa. Matkat, leirit, retket ja mukavan haastava ohjelmisto, vierailevat kouluttajat, ulkomaiset kuorovieraat ja heidän kanssaan vietetyt workshopit ja illanvietot tuovat elämään runsaasti vaihtelua. Ennen kaikkea kaverit ja tunne siitä, että kuuluu johonkin ryhmään, on tärkeää!

Heli Vapaakallio on vetänyt Laulujoutsenia koko sen 10-vuotistaipaleen ajan. Hän on toiminut myös Nuorten Kuoroliiton toiminnanjohtajana ja siirtyi elokuun alussa Koulujen Musiikinopettajat ry:n toiminnanjohtajaksi.

Nurmijärven Musiikkiopiston kuoroihin pyrkii vuosittain kymmeniä laulajia. Opistossa toimii kolme lapsikuorotasoa: Visertäjät 6–8-vuotiaille, jota johtaa Noora Holopainen, Satakielekku 8–13-vuotiaille sekä Laulujoutsenet sitä vanhemmille. Kahteen viimeksi mainittuun on sisäänpääsykuuntelu. Kuoroihin liittymisestä kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä kuorosten johtajiin.

10-vuotiskonsertti on Klaukkalan kirkossa sunnuntaina 5.11. Joulukonsertti "Lapset laulavat Joulun" pidetään samassa paikassa joulukuussa. Ajankohdat täsmen-tyvät myöhemmin.

Lisätietoa:
<http://kotisivu.mtv3.fi/laulujoutsenet/>

MUSIIKKI *Keimo Joensuu on* MONEN KUORON MIES

Musiikin maisteri Keimo Joensuu on omistautunut kuorolaululle, siitä kertoo jo hänen johtamiensa kuorojen kokonaismäärä, niitä on lähemmäs parikymmentä. Päätoimensaan hän opettaa musiikkia Tapiolan koulussa ja aikuislukiossa Espoossa.

Keimo Joensuu viittaa isäänsä kuorojohtaja ja -laulaja Ensio Joensuuhun, kun häneltä kysyy, miksi juuri kuoromusiikki veti puoleensa.

– Olen ollut paljon hänen mukanaan kuorokonserteissa ja harjoituksissa, säästin kuoroa jo 10-vuotiaana viululla.

– Jokaisella on joku musiikillinen kiinnostus ja oma ääni on instrumenttina kaikkein lähimpänä ihmistä. Hyräilemme mielellämme ja tartumme sävelmiin, vaikkamme laulajia olisikaan. Kylpyhuoneessa laulelu on varsin yleistä. Kuorolaulajalla soittimena on hänen kehonsa. Kuorojohtajan tehtävä on saada nuo soittimet soimaan yhteen ja sitä pidän työssäni sen haastavimpana ja antoisimpana puolena.

– Musiikkiopintojeni alussa ehkä hiukan pohdiskelin suuntaa; varsinaisen instrumenttini, viulu on kuitenkin ollut aina läheinen. Kun opiskelin Sibelius-Akatemiassa orkesterin- ja kuorojohtoa, tiesin, että haastavien musiikkiteosten johtaminen on minun ominta alani.

Keimo Joensuu on suorittanut myös tutkinnot viulunsoitossa, pianonsoitossa, laulussa ja urkujensoitossa. Opiskelun ohessa hän on toiminut monien Suomen kaupunginorkesterien avustajana mm. Helsingissä, Espoossa, Rovaniemellä ja Savonlinnassa. Kuorojohtamisen hän aloitti Suomen Laulussa ja Järvenpään kamarikuorossa 1990-luvun alussa. Tämän jälkeen hän on toiminut taiteellisenä johtajana monissa kuoroissa pääkaupunkiseudulla ja Keski-Uudellamaalla.

Keimo Joensuun johtamia kuorokonsertteja Kuuma-alueen tuntumassa:

NAISKUORO AIOLIS

La 21.12 klo 17, Martinus-Sali, Vantaa
Jenkins: Songs of Sanctuary (Adiemus)
Pe 15.12 klo 16, Keravan kirkko
Pergolesi: Stabat Mater ja joululauluja

AMADEUS-KUORO

La 4.11 klo 18, Klaukkalan kirkko
Mozart: Requiem
To 9.11 klo 19.30, Tapiola-Sali, Espoo
Mozart: Requiem
Pe 22.12 klo 18, Rajamäen kirkko
Britten: Ceremony of Carols, joululauluja
Pe 22.12 klo 20, Nurmijärven kirkko
Britten: Ceremony of Carols, joululauluja
Pe 22.12 klo 22, Klaukkalan kirkko
Britten: Ceremony of Carols, joululauluja

RAJAMÄEN SENIORILAULAJAT

Ti 19.12 klo 19, Rajamäen kirkko
Joulukonsertti

Joensuu on myös sooloesiintyjänä tuttu. Lukuisat konserttimatkat soolo-tehtävissä sekä kuoro- ja orkesterijohtajana ovat kuljettaneet häntä kotimaisilla ja ulkomaisilla estradeilla.

Esimerkiksi lokakuussa hän esiintyy Helsingin Kamarikuoron kanssa Kyp-roksella. Marraskuussa hän on lähdössä Ylioppilaskunnan Laulajien kanssa Iso-Britannian kiertueelle.

Tällä hetkellä hän toimii Nurmijärvellä Amadeus-kuoron ja Rajamäen seniorilaulajien taiteellisenä johtajana. Hän johtaa myös keravalaisista Aiolis-kuoroa ja Riihimäen naislaulajia. Tuoreimman kiinnityksensä hän teki helsinkiläisen laulu-yhtye Cocktail Singersien taiteelliseksi johtajaksi. Ensikonsertti on tulossa marraskuussa. Yhtye on painottunut viihteellisen jazzin esittämiseen. Joensuulla on myös luottamustehtäviä, hän on mm. Tuusulan kulttuurilautakunnan jäsen, Sulasolin Uudenmaan piirihallituksen musiikkivastaava ja aloittelee tehtäviään Järvenpään Sibelius-seuran hallituksessa.

Jokaiselle jokin musiikillinen harrastus

Keimo Joensuun näkemys on se, että jokainen ihminen tarvitsee musiikkia, musiikin kautta voi välittää ja kokea tunteita, saada elämyksiä.

– Kuoroon kannattaa hakeutua, vaikkei olisi ennen laulanut. Kuorossa erilaiset lauluäännet hiotaan yhteiseksi instrumentiksi ja juuri se on kuorojohtajan tehtävä. Kuoromusiikkia on monenlaista klassisesta viihteelliseen. Kuoromuodon voi myös valita, viihtyykö nais- tai mieskuorossa tai sekakuorossa. Kirkollisen- ja hartaan musiikin puolella on omia kuorojaan.

Syksyn kalenteri näyttää tiiviiltä, mutta työtahti ei häntä paina.

– Perheen tuki on ollut tärkeää, kun isä on välillä iltoja ja viikonloppuja poissa. Musiikkikiinnostus jatkuu perheessä, poika Johannes soittaa selloa.

Teksti ja kuvat:
Leena Valkonen

ARTO JOUTSIMÄKI

“Ottaisin minä Mörrimöykyn, jos vain tietäis mistä!”

Kasvatustieteiden kandidaatti, musiikkiin erikoistunut luokanopettaja Arto Joutsimäki on johtanut kuoroja pääkaupunkiseudulla vuodesta 1984 alkaen. Harrastuksena alkanut johtaminen on saanut suomalaisia lapsia ja nuorisoa laulamaan ulkomaita myöden.

Hanna-Henriikka Immonen ja Arto Joutsimäki harjoittelevat syksyn konserttiin.

Kappaleellaan “Löpön höpötys” Suomen vuoden 2006 Lastenlaulu- sävellyskilpailussa voittanut Arto Joutsimäki on pitkän linjan musiikkiharrastaja. Nelivuotiaana alkanut viulu-ura jatkui pianonsoitolla ja vaihtui 11-vuotiaana huiluun, jota Joutsimäki soittaa yhä aktiivisesti.

– Tietyt vaikuttajat ovat jääneet vuosien varrelta mieleen, muutamia mainitakseni Jukka Jarvonen Itä-Helsingin musiikkiopistosta sekä OKL- ajoilta Jartsa Karvonen, Raoul Björkenheim ja didaktikko Pirkko Partanen.

Useat nykymusiikin nimet ovat aloittaneet Joutsimäen musiikkiluokalla. Luokkia hän on vetänyt monissa paikoissa, mm. Espoon kaupungin Mainingin koulussa. Oppilaiden joukosta on noussut monia näkyviä musiikin osaajia.

– Tein OKL:ssä gradunani musikaalin Maailman ympäri yhdessä päivässä, jossa Maija Vilkkumaa lauloi pääroolin Antoniana. Aihe on jäänyt elämään OKL:ssa, sillä se oli ensimmäisiä käytännön elämään suuntautuneita opinnäytetöitä.”

Yhteistyötä Keravan musiikkiopiston kanssa

Arto Joutsimäki toimii musiikkiluokan opettajana Keravan Keskuskoulussa. Tänä syksynä Keravan musiikkiopiston nuorisokuoro sekä Joutsimäen oma kuoro yhdistyivät.

Harjoituksissa kädet voivat auttaa oikean sävelkorkeuden löytämisessä.

– Saan ensimmäistä kertaa johtamisesta palkkaa, naurahtaa Joutsimäki. Keravan nuorisokuoroksi epävirallisesti nimetty kokoonpano on jo esiintynyt mm. Vaasan laulu- ja soittojuhilla, ja lähtee ensi kesänä Tallinnan laulujuhille.

–Tavoitteeni tämän kuoron suhteen ovat korkealla, sen verran taitavia ihmisiä on sattunut yhteen.

Kuorolaulusta innostuneita Joutsimäki kehottaa tarttumaan härkää sarvista.

– Suomi on kuorolaulujen luvattu maa! Yhdessä laulaminen kiehtoo useita eikä ole montaa kylää, josta ei laulavaa kokoonpanoa löytyisi. Kuoro antaa ihmiselle parhaimmillaan elinikäisen harrastuksen, joillekin jopa ammatin. Eteneminen laulamissa on omasta innostuksesta kiinni.

Voitto Salon lastenlaulujuhlla

Arto Joutsimäki osallistui tänä vuonna yhdeksättä kertaa Salossa pidettävään kansainväliseen Lasten Laulukapunki –tapahtumaan. Tapahtuman yhteydessä on sävellyskilpailu uusille lastenlauluille. Hän sai tuplapotin sävellyksellään *Löpön Höpötys*, joka voitti sekä yleisö- että tuomariäänestyksen. Kappale sitoo vanhoja ja uudempiä lastenlauluklassikoita samaan pakettiin. Joutsimäki on päässyt finaaliin aiemminkin, mm. *Kaukainen saari*-kappaleellaan. Nyt hän iloitsee tuloksesta.

– Sekä yleisö- että tuomariäänestyksen voittaminen on harvinaista missä tahansa kilpailussa. Tämä merkitsee sitä, että kappaleesta todella pidettiin. Löpön höpötys julkaistaan Salossa soi- kokoelmalevyllä, jolla ovat muutkin finaaliin päätyneet kappaleet eri kokoonpanojen esittäminä.

Joutsimäen kuoro harjoittelee aktiivisesti syksyä varten. 11.10. klo 18 Keudatalon Kerava-salissa järjestetään yksinomaan Joutsimäen tuotantoon keskittyvä konsertti, jossa esiintyy yli 200 laulajaa.

– Täytän pian 50, on siis hyvä aika käydä läpi, mitä vuosien varrella on tehty. Laulajia on säästämässä ammattilaistason orkesteri, joihin on kiinnitetty harvinaisemmista soittimista jo hanuristi ja fagotisti. Keravan musiikkiopisto tukee tapahtumaa.

Keravan nuorisokuoro harjoittelee Keravan keskuskoulun musiikkiluokassa keskiviikkoisin klo 18–19.30. Kaikki laulamista kiinnostuneet nuoret ovat tervetulleita paikalle tutustumaan!

Teksti: Jenni Jusslin

Sibelius-Viikot soivat KADULLA ja SALEISSA

Kapellimestari Mikko Frank
vieraillee Sibelius-Viikoilla.

Lokakuun lopulla 22.-28.10. soivat Järvenpään Sibelius-Viikot tuovat musiikin konserttisaleista myös kadulle. Kävelykatu Jannella soi tapahtuman ajan säveltäjä Max Savikankaan rakentama äänimaisema ympäri vuorokauden. Kaikkiaan Sibelius-Viikot sisältävät seitsemän konserttia, joiden musiikki vaihtelee sinfoniasta jazziin ja lastenmusiikkiin.

Tuulia Ylönen

Sibelius-Viikkojen taiteellinen johtaja, alttoviulua soittava Teemu Kupiainen on mukana viikoilla viimeistä kertaa. Hän on itse ihastunut soittamaan ulkona ja siitä lähti ajatus tuoda musiikkia uuteen ympäristöön, kävelykadulle. Tavoitteena on saada ihmiset kuuntelemaan ympäristöään ja myös musiikkia.

Teemu Kupiainen jättää Sibelius-Viikot tyytyväisin mielin. Pesti oli aluksi kaksivuotinen, mutta se jatkui vielä kolmannen vuoden. Konserttitarjonnan sisältö on laajentunut, mukana on myös nykymusiikkia ja lapsille omaa ohjelmaa.

24.10. Ralf Gothoni kertoo subteestaan musiikkiin ja sävellyksestään Peregrina.

Lippujen myynti:

www.lippupalvelu.fi

Järvenpäässä: Askarteluliike Taitaville,
Helsingintie 13

Keravalla: Levyikkuna,
Kauppakaari 13

Sibelius-Viikkojen konserttitiedot
lehden takakannessa ja internetissä
www.jarvenpaa.fi/sibeliusviikot

Kansainvälinen laulukilpailu 2007

Ensi vuonna Sibelius-Viikot vaihtavat luonnettaan. Samaan ajankohtaan järjestetään kansainvälinen Sibelius-laulukilpailu, joka keskittyy lieidin romantiikan ajasta tähän päivään. Kilpailun tehtävänä on etsiä persoonallisia nuoria laulajia ja nostaa esiin uusia laulusävellyksiä. Samalla halutaan myös tuoda esille Sibeliuksen mittavaa laulu tuotantoa. Kilpailuun saavat osallistua Pohjoismaiden ja Baltian nuoret laulajat.

Kilpailun taiteellisenä johtajana toimii oopperalaulaja Päivi Nisula ja kilpailujohtajana kapellimestari Raine Ampuja. Kansainvälisessä tuomaristossa on mukana mm. oopperalaulaja Jorma Hynninen.

Kilpailun järjestävät yhdessä Järvenpään kaupunki, Järvenpään Sibelius-Viikot ry ja Sibelius-Akatemia.

Kilpailuajankohdaksi valittu vuosi 2007 on sekä Jean Sibeliuksen 50. muistovuosi että Suomen itsenäisyyden 90-juhlavuosi.

AIOLIS-KUORO tuoksuu Keravan valkosipulilta

Keravalla toimivan naiskuoro Aioliuksen tausta on Keravan opiston yhteislaulupiirissä, jonka pohjalta oma yhdistys on perustettu v. 1997. Yli kahdestakymmenestä naislaulajasta koostuvaa kuoroa on johtanut alusta asti musiikinopettaja Keimo Joensuu.

On nautinto kokeilla erilaista ja erityyppistä musiikkia. Se antaa jokaiselle kuorolaiselle mahdollisuuden kasvaa ja kehittyä sekä yksin että yhdessä. Kuoromme tunnusmerkki onkin rohkea ja rajoja rikkova kokeilunhalu, johtokunnan puheenjohtaja Ritva Natunen sanoo.

Aioliuksen toimintavuosi alkaa jo elokuussa osallistumisella perinteiseen Art Goes Kapakka-tapahtumaan Helsingissä. Joululaulut ja ystävänäpäivän konsertti helmikuussa ovat jo perinteisiä tapahtumia. Tänä talvena kuoro tekee yhteistyötä helsinkiläisen Amici Musici -kamariorkesterin kanssa pitämällä Stabat Mater -konsertin Keravalla ja Helsingissä. Ensi vuonna kuoro täyttää 10 vuotta. Juhlavuonna kuoro pitää useita konsertteja.

AIOLIS-kuoron yhteystiedot:
Ritva Natunen
0400-605 964,
ritva.natunen@metso.com

Sopraano Laura Pyrrö KANNATTAÄ LÄHTEÄ OOPPERAAN!

Laura Pyrrö
Paminana
Mozartin
Taikahuilussa.

Laura Pyrrö on 28-vuotias oopperataiteilija, joka on ehtinyt olla mukana jo monissa suuroopperoissa, konserteissa ja musiikkiproduktioissa. Tuusulassa asunut, sittemmin helsinkiläistynyt laulajatar on Keskisen Uudenmaan Musiikkiopiston kasvatti. Opinnot Sibelius-Akatemiassa ovat loppuvaiheessaan ja tähtäimenä kansainvälinen ura.

Minulle oli selvää jo 7-8 -vuotiaana, että haluan oopperalaulajaksi. Merkittävin syy siihen lienee verenperintö; äiti, tati ja isoisä ovat kaikki laulajia. Vietin lapsuudessa runsaasti aikaa oopperakatsomossa – varmaankin enemmän kuin nykypäivänä! Pidän oopperan ilmapiiristä, musiikista, puvuista, tunnelmasta.

Musiikkiharrastukseni alkoi jo lapsena, soitin yksityisesti pianoa. Musiikkiopistossa aloitin opinnot ensin klarinetinsoitolla ja sitten kokeilin poikkihuilua. Pääaineekseni vaihdoin kuitenkin pianon, josta sain musiikkikoulun päästötodistuksen. Olin toki laulanutkin, mutta laulutunnit tulivat kuvioihin mukaan vasta 18-vuotiaana. Opiskelin klassista laulua musiikkiopistossa muutaman vuoden ja sitten yksityisopettajan johdolla. Sibelius-Akatemian solistisella osastolla aloitin v. 2000.

Tuusulaan tullessamme asuimme ensin Hyrylässä ja sitten Jokelassa. Koska Jokelassa ei ollut musiikkiopiston toimipistettä, kuljin musiikkitunneille Järvenpäähän. Matka ei ollut minulle mikään ongelma, musiikki on tärkeää.

Helsinkiläistynyt laulajatar Laura Pyrrö on opiskellut Keskisen Uudenmaan Musiikkiopistossa.

Lauluopintoja ulkomailla

Laura Pyrrö on suorittanut lauludiplomin erinomaisin arvosanoin tänä keväänä ja musiikin maisterin tutkinto on kirjallista lopputyötä vailla. Muiden esiintyvien taiteilijoiden tapaan Laura toteaa, että kilpailuihin osallistuminen on ollut uran kannalta merkittävää. Hän voitti ensimmäisen palkinnon Timo Mustakallio -laulukilpailussa vuonna 2002.

– Voiton jälkeen työtilaisuuksia on ollut runsaammin tarjolla.

Laura Pyrrö on täydentänyt opintojaan mestarikursseilla. Kesällä hän oli ruotsalaisen sopraanon Helena Dösen opissa ja

yhteistyön jatkumisesta on sovittu. Döse asuu Frankfurtissa ja Laura aikoo käydä hänen luonaan opissa ensi talvena.

Tänä syksynä Pyrrö aloittaa koko lukuvuoden kestävät lied-mestari luokan opinnot Konservatorium Van Amsterdamissa saksalaisen baritonin Udo Reinemannin johdolla. Opetuspäiviä Hollannissa on neljä kuukaudessa.

Konsertteja ja oopperaa

Laura Pyrrö työskentelee free-laulajana produktio kerrallaan.

– Rakastan esiintymistä, pidän konsertoinnista yhtäläillä kuin oopperalavalla olemista. Kotimaassa olen muutaman ohjelmatoimiston listoilla ja hoidan esiintymisopimuksiani myös itse. Ulkomaisen agentin kanssa aloitin työskentelyn tänä syksynä ja joitakin koelauluja on jo kaavailtu. Keski-Euroopassa pitää olla agentti, ennen kuin on mahdollista hakea töitä oopperataloista. Agenteilla käydään koelaulussa ja koelaulujen kautta agentuurit valitsevat taiteilijansa ja lähettävät heitä edelleen oopperatalojen koelauluihin.

Laura Pyrrö on ehtinyt tehdä ooppera-rooleja muun muassa Savonlinnan oopperajuhlilla ja Nilsin Louhosareenalla. Tänä syksynä Lauraa on työllistänyt Svenska Teaternissa esitettävä ooppera La Finta Giardiniera. Marraskuussa saa ensi-iltansa Aleksanterin teatterissa Helsingissä Viulunsoittaja katolla, jossa Lauralla on Tzeitelin rooli. Ensi kesänä hänet nähdään mm. Jämsässä Jukka Linkolan säveltämässä oopperassa Hallin Janne.

Oopperamusikista Laura Pyrrö toteaa, etteivät läheskään kaikki teokset ole vaikeasti ymmärrettäviä.

– Suosituimmat Puccinin, Mozartin ja Verdin oopperat ovat mielestäni helposti lähestyttäviä. Puccinin Tosca, Mozartin Don Giovanni, Verdin La Traviata ja Tšaikovskin Jevgeni Onegin, ovat sellaisia, joista voi aloittaa. Kannattaa lähteä oopperaan, ainakin kerran, hän kannustaa.

Laura Pyrrö Armindana oopperassa La Finta Giardiniera.

Yksi Euroopan vaikuttavimmista taiteilijoista kautta aikojen on mylärinpoika Rembrandt Harmensz van Rijn (1606–1669). Tätä 400-vuotiasta mestaria on juhlistettu tänä vuonna museoissa eri puolilla maailmaa. Järvenpään taidemuseon syysnäyttely tuo esille grafiikan teoksia Rembrandtin tuotannosta.

Rembrandtin tuotanto on laaja; hänen rkäden töitään on listattuna n. 600 maalausta, 1400 piirrosta ja 300 etsausta eri kokoelmissa.

Rembrandtia seurasivat nousut ja laskut niin henkilökohtaisessa elämässä kuin taiteilijan työssäkin. Ensimmäisen vaimon varhainen kuolema, useamman lapsen menetys, uudet ailahtelevat suhteet kodinhoitajiin sekä omaisuuden menettäminen löivät varjoja elämänvarrelle. Toisaalta hän oli jo omana aikanaan juhlistettu taiteilija, jonka etevyyttä maalaustaiteen uudistajana ar-

vostettiin. Rembrandtin kymmenen vuoden kukoistuksen kausi alkoi hänen muutettuaan Amsterdamiin 1632. Aikaväliä kuvataan joskus myös *Tohtori Tulpin anatomia*sta *Yövärtioon*, sillä nämä kaksi teosta ovat kuuluisimmat Rembrandtilta tilatut ryhmämuotokuvat.

Ehkä kaikkein tunnetuin ja Rembrandtille itselleenkin merkittävä *Yövärtio* muotokuvatilaustyö vuodelta 1642 on puhuttanut katsojia sekä aikanaan että edelleen. Teos on Rijksmuseumissa, Amsterdammassa.

JÄRVENPÄÄN TAIDEMUSEO

22.9.–19.11.2006

Alankomaalaista grafiikkaa

Makaava alaston, 1658
(kaiverrus, kuivaneula ja viivasävytyt).
Kuva: KKA/Pirje Mykkänen

Moniulotteista grafiikkaa

Rembrandtin juhluvuoden kunniaksi näemme Järvenpäässä yhdeksän Rembrandtin grafiikan vedosta Sinebrychoffin taidemuseosta lainattuna. Ja arvatenkin myös tällä alueella Rembrandt näytti taitonsa elävällä, kertovalla ja puhuttelevalla viivan jäljellä. Aiheet vaihtelevat yksittäisistä henkilötutkielmista hartaisiin yönmustiin mietiskeleviin pyhimyskuviin. Ne valtavat Rembrandtin monipuolista grafiikan tekniikoiden tuntemusta ja käyttöä persoonalliseen taiteelliseen ilmaisuun.

Rembrandtin vedosten seurana on aikalaisgrafiikkaa kansan elämästä sekä muotokuvia, mm. teoksia Anthon van Dyckin *Ikonografia*-sarjasta ajan kuuluisista henkilöistä. Esillä on myös Valtion taidemuseon kopiokokoelmista lainattuna jäljennöksiä teoksista, joita mm. kultakauden suomalaistaiteilijat tekivät. Venny

Soldan-Brofeldt maalasi kopion Rembrandtin *Pyhä perhe* -teoksesta Eremitaasissa vuonna 1891. Rembrandtin maanläheisen tyylin kopiointi lienee ollut Venny Soldan-Brofeldtille mieluinen tehtävä. Järvenpään taidemuseon omista kokoelmista esillä olevat Eero Järnefeltin grafiikat ovat jatkumoa grafiikan perinteeseen, joka sata vuotta sitten Suomessa oli vielä varsin uutta.

Teksti: Minna Tuominen

Näyttely

Pappi, pyhimys, talonpoika tai ylimys – grafiikan mestareita Sinebrychoffin taidemuseosta Rembrandtin juhluvuoden kunniaksi.

Järvenpään taidemuseo
Kirjastokatu 8, puh. 09-2719 2827
taidemuseo@jarvenpaa.fi

Avoinna:
02.05.–01.10. ti-su klo 11–18
05.10.–17.12. to, la klo 11–18, su 12–16
Yleisöopastukset pääsylipun hinnalla
sunnuntaisin klo 13.00.

Luento 12.10.2006 klo 17
FM Minna Tuominen: Rembrandt 400 v.
Museon pääsymaksu 4/2 euroa.

8.11.2006 – 7.1.2007

Suomalaisen muotoilun klassikoita

KERAVAN TAIDEMUSEOSSA

Lauantaituoli oli suunniteltu vientituotteeksi.

Muotoilun mestarit, opettaja ja oppilas, Werner West (1890–1959) ja Olavi Hänninen (1920–1992) esittäytyvät Keravan Taidemuseossa loppuvuoden aikana.

Westin näyttely on koottu laajasta arkisto- ja esinekokoelmasta, jonka Keravan museo sai lahjoituksena Stockmannilta v. 1994. Kokoelmaa täydentävät eduskunnan hallinto-osastolta vuonna 2006 lahjoituksena saadut huonekalut. Olavi Hännisen näyttely siirtyy Keravalle Designmuseosta Helsingistä.

Werner Westin hienostunut muototaju, vanhojen tyylikausien tuntemus ja perehtyneisyys huonekalujen valmistukseen käytännössä tekivät hänestä suomalaisen huonekalusuunnittelun uranuurtajan, kuvailee Keravan museon tutkija **Leena Karttunen** Westin työtä tänä vuonna julkaistussa kirjassa Werner West –huonekaluarkkitehti.

Siirtyminen käsityöpainotteisesta huonekalutuotannosta teolliseen sarjavalmistukseen 1900-luvun alkupuolella muutti suunnittelijan työtä oleellisesti. Westin ansioiksi luetaan teolliseen valmistustapaan soveltuvien kestävien ja tyylipuhtaiden huonekalumallien kehittäminen. Werner

West teki sisustuksia lukuisiin julkisiin tiloihin; eduskuntataloon, tavarataloihin, pankkeihin, ravintoloihin ja hotelleihin.

Kun Stockmannin tavaratalo kiinnostui 1910-luvun lopussa teollisesta huonekaluvalmistuksesta ja osti Keravan Puuseppätehtaan osake-enemmistön v. 1919, tuli Westistä sangen nopeasti tehtaan tuotantoon liittyvän piirustuskonttorin päällikkö. Stockmannista kehittyi Westin ohjauksessa merkittävä huonekalujen ja sisustustuotteiden valmistaja. Hänen suunnittelemansa kalusteet näyttivät mainetta myös monissa maailmannäyttelyissä mm. Pariisissa ja New Yorkissa.

Werner West oli kotoisin Tuusulasta. Hän loi pohjan suomalaiselle teolliselle huonekalumuotoilulle ja oli oppi-isänä monelle nuorelle suunnittelijalle. West oli perustamassa myös Suomen Koristetaiteilijain Liittoa Ornamo v. 1911. Liiton tehtävänä oli edistää suomalaista taideteollisuutta.

Marraskuussa avattavassa näyttelyssä on esillä mm. eduskuntatalon alkuperäisiä huonekaluja, sisustusesineistöä, valokuvia sekä huonekalupiirustuksia

Muovituolista raitiovaunuun

Sotien jälkeinen jälleenrakennuskausi toi runsaasti tehtäviä huonekaluja ja sisustuksia valmistaville yrityksille sekä sisustusarkkitehteille. Stockmannin piirustuskonttoriin kiinnitettiin 1940- ja 1950-lukujen vaihteessa useita uusia suunnittelijoita. Werner West kutsui Taideteollisuuskeskuskoulusta lahjakkaita oppilaita suunnittelutyöhön. Heidän mukanaan tuli myös Olavi Hänninen.

West suunnitteli juhlabia sisustuksia muun muassa yksityisille tilaajille. Salin kalusto on tammaa ja suunniteltu renessanssin ja barokin hengessä.

Hännisen elämäntyö ulottuu 1940-luvun lopusta 1990-luvun alkuun. Hänen tuotantonsa oli monipuolista ja sisältää muotoilua huonekaluista raitiovaunuihin ja kirkkohopeista julkisten tilojen kokonaisuus- ja sisustuksiin. Olavi Hänninen on ollut nostamassa Suomea kansainväliseen tietoisuuteen designmaana. Hän voitti mm. 1957 Milanon XI Triennalessa kultamitalin asunonäyttelyn suunnittelusta Suomen osastolla.

Olavi Hännisen näyttelyn on koonnut työryhmä, johon kuuluu mm. huonekalusuunnittelija **Tuula Falk**, sisustusarkkitehti **Marja Turkk** ja tekstiilitaiteilija **Airi Snellman-Hänninen**, Olavi Hännisen puoliso.

Muut näyttelyt

Keravan taidemuseon syysnäyttely Vastakertomuksia/Counter narratives jatkuu 29.10.2006 saakka.

15.10. klo 14
Aune Kallinen ja Jenni Koistinen,
Yhteiskunnallista liikettä
– todennäköisesti soolo -esitys.

Keravan Taidemuseo
Klondyke-talo
Kumitehtaankatu 5 F, 04260 Kerava
puh. 09-294 8090

Avoinna: ti-su klo 12–18, ma suljettu,
lipun-myynti päättyy klo 17.45.

Pääsymaksut: 4 euroa, opiskelijat, eläkeläiset, työttömät 2 euroa, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi. Ryhmälippu á 2 euroa, jos ryhmässä on yli 15 henkilöä.

Museoon on ilmainen sisäänpääsy keskiviikkoisin.

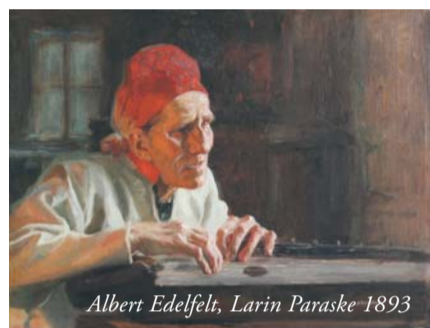
www.kervantaidemuseo.fi

Pekka Halonen, Ateria, 1899

10.10.2006 – 14.1.2007

Nuoren Suomen piiri HALOSENNIEMESSÄ

Albert Edelfelt, Larin Paraske 1893

Nuoret taiteilijat pohtivat 1890-luvulla ja uuden vuosisadan alussa ajan kulttuurielämää ja poliittisia tapahtumia usein yhdessä. Vuonna 1889 perustetun Päivälehden toimituksessa ja lähipiirissä oli mukana monia Suomen kulttuurielämän keskeisiä henkilöitä. Lehti alkoi julkaista vuodesta 1891 lähtien joulualbumia, Nuori Suomi, jossa kirjailijat, lehtimiehet ja

kuvataiteilijat pystyivät taiteen avulla ilmaisemaan mielipiteitään venäläistämistoimien ja yhä tiukkenevan sensuurin aikana. Taiteilijat kokivat kansallisen identiteetin vahvistamisen tärkeäksi.

Halosenniemen näyttelyssä Nuoren Suomen piirin isäntänä toimii Pekka Halonen. Muita paikalle tulleita taiteilijoita ovat naapurit Eero Järnefelt, Venny Soldan-Brofeldt, Väinö Blomstedt, Albert Gebhard, Akseli Gallen-Kallela, Helmi Biese ja Anna Sahlsten. Albert Edelfeltillä on esillä mm. Larin Paraskeen vaikuttava hahmo. Anna Sahlstenin tuotantoa on harvemmin nähty julkisesti esillä. Mukana on myös muita Nuoren Suomen piiriläisiä, kuten Juhani Aho, J. H. Erkko, Jean Sibelius ja Eino Leino valokuvina tai taide-teoksina.

Museo avoinna: ti-su klo 12-17.

MÄNTSÄLÄN TAIDEYHDISTYS

Mäntsälän taideyhdistyksellä on kunnioitettavan pitkä ikä. Se on perustettu jo vuonna 1955 ammattitaiteilijoiden ja kuvataiteen harrastajien yhteisfoorumiksi. Yhdistys eli välillä hiljaiseloa, mutta nyt toimitaan aktiivisesti tärkeänä tavoitteena pyryvän näyttelytilan saaminen kuntaan.

Taideyhdistyksen näyttelytila sijaitsee kunnan keskustassa entisen Apposen kenkätehtaan yläkerrassa. Rakennus on rapistunut ja sen säilyttämisestä on kiivas keskustelu käynnissä.

Raili Korhonen on vetänyt pitkään Mäntsälän taideyhdistystä ja siirtynyt nyt varapuheenjohtajan rooliin.

Toivomme, että voimme jatkaa toimintaamme täällä Apposen tiloissa vuoden vaihteen jälkeenkin tai sitten kunnasta löytyisi muu sopiva näyttelytila. Taideyhdistyksellä on ollut lähes kuukausittain vaihtuvia näyttelyitä ja täällä käy paljon varsinkin päiväkotijoukkoja ja koululaisryhmiä. Näyttely-yhteistyö KUUMA-kuntien muiden taideyhdistysten kanssa on myös aktiivista.

Syyskuussa Apposella järjestettiin näyttely "Meno-Paluu", jonka jyrtytti Pekka Purhonen Lahdesta. Näyttelyyn osallistuivat Espoon Art, Helsingin Taiteilijaseura, Hyvinkään Taiteilijaseura, Nurmijärven Taideyhdistys ja Riihimäen Kuvataiteilijat.

Raili Korhonen

Syksyn tapahtuma

1.10.–29.10.06
Mäntsälän Taideyhdistyksen
VUOSINÄYTTELY
Avoinna ti-pe klo 15–18 ja
la-su klo 12–15. Vapaa pääsy.

1.11.–31.11.06
Tiffany-lasia Apposella, Birgetta Seppänen
ja Hannele Jaatinen. Vapaa pääsy.

3.12.–20.12.06 Taideyhdistyksen
JOULUNÄYTTELY ja myyjäiset.
Avoinna su 3.12. ja su 10.12. klo 12–18,
muuten ti-su klo 15–18.

Wallesmannin Porstua,
Mäntsäläntie 1–3, (Kihlakunnan
viraston aula Euromarketin 2. kerros)
kuukausittain vaihtuvia näyttelyitä,
avoinna ma-pe klo 8–16.

Lisätietoja:
www.peda.net/verajal/mantsala/
kulttuuripalvelut/taideyhdistys

Aatos Erkko: Muistovuosi on palauttanut

J. H. ERKON arvon

Ministeri Aatos Erkon mukaan J. H. Erkon muistovuosi on vasta nyt tuonut runoilijana ja yhteiskuntataistelijana tunnetun Juhana Heikki (Johan Henrik) Erkon hänen arvonsa mukaiselle paikalle historiankirjoituksessa. Vuonna 1906 kuollut J. H. Erkko oli suomalaisuusaatteen esitaistelijoita.

Runoilija J. H. Erkko oli ministeri Aatos Erkon isoisän Eeron veli. Eero Erkko puolestaan oli Päivälehden, sittemmin Helsingin Sanomien perustaja.

Ministeri Aatos Erkon mukaan J. H. Erkon ja hänen nuoremman veljensä Eero Erkon välinen suhde oli hyvin läheinen. J. H. Erkko tuki veljeään ja vieraili hänen luonaan USA:ssa, kun Eero Erkko Nikolai Bobrikovin aikaan karkotettiin maasta. Samoin J. H. Erkko oli paljon mukana Päivälehden piirissä, kun sitä perustettiin 1880-luvun lopulla.

J. H. Erkko oli kotoisin hyvin vaatimattomista oloista Orimattilasta. Hän eli sortovuosien aikaa, josta ei ole olemassa kovin paljon historiantutkimusta. Hänen elämässään ja tekemisessään kuvastuu vahva isänmaan rakkaus ja käsitys epäoikeudenmukaisuudesta, johon hän pyrki vaikuttamaan kirjoittamisellaan. Hän loi pohjaa suomalaisuusaatteelle, mutta ei saanut aikanaan sellaista kannatusta, kuin myöhemmät suomalaisuutta edistäneet taiteilijat. Esimerkiksi *Työkansan marssi*, jonka Sibelius sittemmin sävelsi, oli hyvin voimakas ja kantaottava. Samoin *Suomalainen huoneentaulu vanhoille ja nuorille sydämeen luettavaksi* on oivallinen tiivistelmä tuon ajan kansallisesta tilanteesta.

Erkko on ollut unohtuksissa, mutta tutkimus ja tunnettuus hänen ympärillään on elpymässä.

J. H. Erkko oli sosiaalinen luonne, hän matkusteli paljon ja tapasi ihmisiä. Hänen roolikseen muodostui tien raivaaminen suomalaisen taiteen läpimurrolle. Tiestä ei kuitenkaan tullut kovin pitkä, sillä hän kuoli jo 56-vuotiaana.

Ministeri Aatos Erkko tuo esille myös J. H. Erkon voimakkaan tunne-elämän.

Hän oli jatkuvasti rakastunut, kosi tarinoiden mukaan kahdeksaa naista, oli neljä kertaa kihloissa, muttei kertaakaan

naimisissa. Aleksis Kiveä hän ihannoï ja Pekka Halonen oli hänen hyvä ystävänsä. Halonen auttoi Erkkoa talon rakentamisessa Tuusulaan.

Erkkola kulttuurikäyttöön

Tuusulan Rantatiellä sijaitsevan Erkkolan rakennuksen tulevaan kohtaloon ministeri Erkko suhtautuu vaitonaisesti. Talo on ollut myynnissä useita vuosia.

Talo on rakennuksena merkittävä ja kaunis. Hintapyyntö siitä on ollut mielestäni kova, ei realistinen. Talo on rakennettu kodiksi, joten sellaisenaan se ei kovin helposti sovellu muuhun käyttöön. Perusajatus on kuitenkin se, että talo säilyisi ja voisi olla kulttuurikäytössä.

Ministeri on seurannut muistovuotta tyytyväisin mielin. Tapahtumia on ollut runsaasti ja mukana järjestelyissä monia tahoja, mm. Orimattilan ja Tuusulan kunnat, Päivälehden museo ja Päivälehden arkistosäätiö. Panu Rajalan kirjoittaman kirjan J. H. Erkosta hän nostaa yhdeksi juhluvuoden merkkitapahtumaksi.

Muistovuoden

tapahtumia Tuusulassa

10.10.2006-14.1.2007

Nuoren Suomen piiri kokoontuu Halosenniemessä – taidenäyttely

5.11.2006 klo 19.00

Orimattilan ja Tuusulan mieslaulajien konsertti Väinölässä, Kirkkotie 6, Tuusula, liput 10 euroa.

16.11.2006 Näytelmä Murhelintu, ensi-ilta Halosenniemessä

Lisätietoja: www.jherkko.fi

Teksti ja kuva: Leena Valkonen

Ministeri Aatos Erkko avasi muistovuoteen liittyvän kiertonäyttelyn Tuusulan taide- ja kulttuurikeskuksessa. Läsnä oli myös Helsingin Sanomien säätiön ylläsiames Heleena Savela.

RUDOLF KOIVU

Martta Wendelinin vieraana

Taidemuseo Martta Wendelin Tuusulassa on kutsunut loppuvuoden vieraakseen kuvittaja Rudolf Koivun (1890-1946). Näyttely esittelee Koivun tuotantoa sekä satukuvitusten että tuntemattommiksi jääneiden maalausten kautta.

Rudolf Sefanias Koivunen (myöhemmin Koivu) syntyi jouluaattona 1890 Pietarissa. Venäläinen kulttuurimiljö antoi Koivulle ensimmäiset vaikutelmat taiteesta. Valmistuttuaan 1910 Suomen taideyhdistyksen piirustuskoulusta Koivu alkoi vapaana taiteilijana tehdä satuaiheisia kuvituksia kirjoihin sekä Pääskynen-, Sirkka- ja Joulupukki-lastenlehtiin. Vuosina 1913–14 Koivu toimi WSOY:n kuvittajana Porvoossa.

Taideopintojen ohella Koivu tutustui Pariisissa etenkin venäläisen teatterinjohtajan Sergei Djagilevin balettitaiteeseen. Baletin lavastukset, puvut ja tanssijoiden hahmot vaikuttivat vahvasti Koivun satuaiheisiin. Ensimmäisen maailmansodan puhjettua Koivu siirtyi Lontooseen, jossa hän maalasi Suomen merimieskirkkoon koristeita. Lontoossa Koivu tutustui englantilaisen lastenkirjankuvitustaiteen klassikoihin.

Koivu on kuvittanut runsaasti varsinkin satukirjailija Raul Roineen teoksia 1930–40 -luvulla. Öljymaalauksissaan Koivu sai vaikutteita etenkin Tyko Sallisen ympärille muodostuneesta marraskuulaisten ryhmästä.

Rudolf Koivu: Isän uskollinen palvelija, akvarelli 1915

Lisätietoja:
www.taidemuseomarttawendelin.fi

VILHO ASKOLAN *elämäntyöstä kirja*

Nurmijärvellä elämäntyönsä tehneen graafikko Vilho Askolan muistovuosi jatkuu kirjan julkistamisella ja taiteilijan uran alkutaipaleesta kertovalla näyttelyllä. Vilho Askolan syntymästä tuli täyteen 100 vuotta 9.9.2006.

Marraskuussa julkistettavan kirjan nimi on Nurmijärven seurallinen erakko. Teoksen on toimittanut Leena Lehtoranta. Teos kuvaa Askolan elämäntyötä ja perustuu taiteilijan ja hänen vaimonsa väliseen kirjeenvaihtoon. Askola asui Nurmijärvellä Kirkonkylän keskustassa vuodesta 1949 alkaen ja oli voimakas taidevaikuttaja.

Kirjastogalleriassa avataan 8.11. näyttely *Uran alku*, joka on koottu Askolan v. 1949 Kuusankoskella pitämien ensimmäisen yksityisnäyttelyn pohjalta. Nurmijärven keskustaan nimetään taiteilijan kunniaksi myös *Vilho Askola -raitti*. Nurmijärven kunnalla on Vilho Askola -kokoelma, johon kuuluu yli 1 300 työtä. Se sisältää lähes kaikki Askolan puupiirroksia, piirustuksia, luonnoksia, julisteita ja exlibriksiä.

Askolan tuotannosta on koottu myös *kiertonäyttely*, joka on esillä esillä **Taidemuseo Martta Wendelinin Taiku-salissa** 7.10.-29.10. ja **Mäntsälässä** 7.12.2006-5.1.2007.

Tietoa Vilho Askolan elämäntyöstä on luettavissa Nurmijärven kunnan internetisivuilla: www.nurmijarvi.fi/ajankohtaista/askolafi.

Pornaisten kirjaston Pellava-salin näyttelyt

Syyskuu:

Auli Varis ja Airi Kotilainen, käsinmaalattua posliinia, posliininukkeja ja öljyväritöitä

Lokakuu:

Kansalaisopiston huovutustöitä

Marraskuu:

Marttojen Äiti Teresa -peittoprojektin satoa

Joulukuu:

Heimo Saario, akvarelleja

Kirkkotie 147, avoinna ma, ti ja to 11–19, ke ja pe 8.30–15.00.

ALEKSIS KIVELLE

uudet verkkosivut

Nurmijärven kunta avaa Aleksis Kiven päivän kunniaksi uudet verkkosivut internetissä 8.10.2006.

Sivusto sisältää muun muassa Aleksis Kiven elämäkerran, Kivi-aiheisia artikkeleita ja linkkilistan sivustoille, joilla on esillä Kiven tuotantoa digitaalisessa muodossa. Lisäksi Aleksis Kivi -sivuilla esitellään kansalliskirjailijaan liittyviä muiseita, palkintoja ja tapahtumia. Sivuston yhteyteen tulee kansainvälinen osio, josta voi lukea Kivi-tietoutta useilla kielillä.

Aleksis Kivi -viikon tapahtumia Nurmijärvellä

su 8.10.

Aleksis Kivi -verkkosivut avataan: aleksiskivi-kansalliskirjailija.fi

ma 9.10. klo 18.00

Juho Karjalaisen näyttely avataan Nurmijärven Kirjastogalleriassa, Punamullantie 1. Näyttely on avoinna kirjaston aukioloaikoina 3.11. asti. ti 10.10.

Aleksis Kiven ja suomalaisuuden päivä Nurmijärvellä. Aleksis Kiven syntymäkotona on avoinna klo 10–16. Museossa on opastus, vapaa pääsy.

klo 12.00

kunnianosoitukset ja ohjelmaa Aleksis Kiven patsaalla Nurmijärven kirkonkylässä, jonka jälkeen kahvi- ja mehutarjoilu kirjastogalleriassa.

klo 16.00

Lyyran tähtikuvio & Vega soittaa Aleksis Kivi -konsertin Klaukkalan kirjastossa ja klo 18.30 pääkirjastossa. Vapaa pääsy.

Nurmijärven kirjastoissa on Aleksis Kiven päivänä **sakoton päivä**.

su 15.10. klo 12.00

Nurmijärvi-päivä, juhla ja kotiseutupäivälliset seurakuntakeskuksessa. Nurmijärvi-Seura ry, (019) 453 393

Aleksis Kiven päivänä Helsingissä

ti 10.10. klo 12.00

Seppelien lasku Aleksis Kiven patsaalle Helsingissä.

klo 14.00

Aleksis Kiven päivän juhlaesitys SKS:n salissa: Ryhmä **Fanjunkars** esittää Kiven näytelmän Kullervo, sovitus ja ohjaus Juha Hurme. Järjestää Suomalaisen kirjallisuuden seura. pe 13.10. klo 14

IX Aleksis Kivi-symposiumi: **Kivi ja Musiikki**

Anto Leikola: Musiikki ja muusikot Kiven teoksissa
Pekka Hako: Armas Launis ja Kullervo
Kaj Chydenius: Kiven tekstien säveltämisestä
Oopperalaulaja Johanna Bister tulkitsee Chydeniuksen sävellyksiä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran juhlasali, Hallituskatu 1, Helsinki. Järjestää Aleksis Kiven Seura. Vapaa pääsy.

Siuntiossa

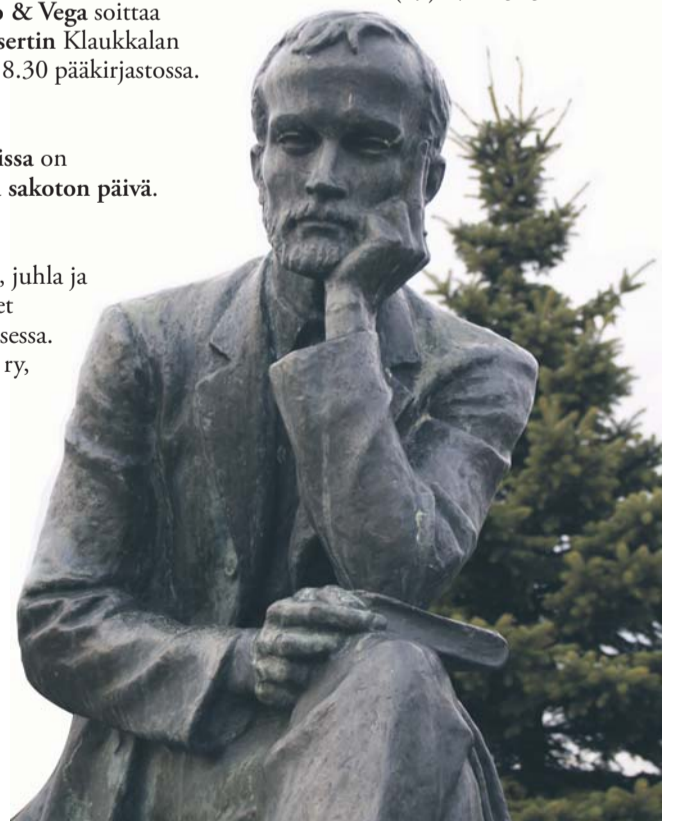
10.10. klo 15.00

Fanjunkarsin vihkiäisjuhlat Siuntiossa. Siuntiossa sijaitseva Fanjunkarsin torppa on rakennettu uudelleen. Vihkiäisjuhlan järjestää Siuntion kunta. Aleksis Kivi kirjoitti osan tuotannostaan Siuntiossa.

Tuusulassa

10.10.

Aleksis Kiven päivä Ohjelmaa järjestävät Tuusula-Seura ry ja Tuusulan kunta, tiedustelut (09) 8718 3436.

Toivo Jaatinen 80-vuotta MITALITAITEILIIJA SUUNNITTELEE OOPPERAA

Nurmijärvellä asuva maamme eturivin mitalitaiteilija, kuvanveistäjä Toivo Jaatinen on täynnä luomisintoa. Elokuun alussa 80 vuotta täyttänyt Jaatinen laulaa, valmisteleoopperaa ja suunnittelee torvirumpua.

Sortavalasta kotoisin olevan Toivo Jaatinen elämään on mahtunut monta muutosta. Lapsuutta hän vietti Laatokan rannalla, evakotie toi perheen Karjalasta Ylivieskaan. Syntyi 10 lasta ja koko sisarusarja on elossa. Tänä keväänä suku kohtasi Ylivieskassa Toivo Jaatinen kutsunäyttelyssä Carelia 1000 vuotta. Näyttelyssä julkistettiin Jaatinen vanhimma veljestään Eerosta tekemä pronssiveistos "Vuosisadan kasvo".

– Taide on vetänyt minua aina puoleensa. Kun katselimme sisareni kanssa antiikin historian kirjasta veistosten kuvia, hän sanoi, ne ovat arvokkaita. Vastasin siihen, että niitä minä sitten teen.

– Lapsuudenkodissani ei taideopin-toihini suhtauduttu kovin myönteisesti, mutta äitini hankki minulle asunon Helsingistä ja lainasi naapurista matkarahat. Opiskelu sujui kahvin voimalla, päivät koulussa ja illat vanhempien kuvanveistäjien apulaisena. He antoivat meidän osallistua töihin ja tehdä osaamisemme mukaan. Siinä näki taiteen arkipäivää.

Toivo Jaatinen on asunut Nurmijärvellä vuodesta 1964 lähtien. Laajan viljapellon reunassa sijaitseva entinen navetta on kunnostettu ateljeeksi. Tilaa on riittämiin myös hänen kuvanveistäjäpojalleen Raimolle. Rakennuksessa on kaikki kuvanveistoon tarvittavat välineet valu-uuneja myöten. Navettaan on rakennettu torni, jonka ikkunoiden kautta voi seurustella ympäröivän luonnon kanssa. Tornissa on hyvä akustiikka ja se kirvoittaa Jaatinen laulamaan. "Melloisten miehet ovat matkalla kalaan", kuuluu jyhkeällä bassoäänellä.

– Näitä lauluja on vain alkanut tulla ja ne kaikki liittyvät jollain lailla Karjalaan. Lauluja on äänitetty ja nyt kokoamme niistä oopperaa. Mukana on mm. Nurmijärven musiikkiopiston rehtori Urpo Rauhala säveltäjänä ja veljeni Esko Jaatinen tekee libreton. Oopperaan sisältyy tarina suvun historiasta. Sävellystyö on niin pitkällä, että haemme apurahaa sen toteuttamiseen. Tarina kuvaa karjalaisen arkipäivää ja sen työnimenä on "Laatokalta tuulee".

– Olen minä päässyt Broadwayllekin laulamaan, Jaatinen naurahtaa pilke silmäkulmassa. Olin avaamassa v. 2002 mitalinäyttelyä Amerikan numismaattisen yhdistyksen tiloissa. Tilaisuudessa esitettiin mitalitaiteestani kertova video, jonka taustalla soi säveltämäni ja laulamani Meditaatio. Kun seuraavana päivänä avattiin toinen suomalaisten taiteilijoiden yhteisnäyttely, kertoivat paikallaolijat pitäneensä edellispäivän esityksestäni ja kysyivät, koska saavat kuulla lisää. Siihen myhäilin, että onhan tämä jotakin, kun Broadwaylla pyydetään toistamiseen laulamaan.

Taiteilijalle myönnettiin New Yorkissa tuolloin American Numismatic Society:n the J. Sanford Saltus -palkinto, joka on yksi maailman arvostetuimpia mitalitaiteen tunnustuksia.

Arvostettu mitalitaiteilija

Toivo Jaatinen opiskeli Helsingissä Taideopistoissa keskuskoulussa 1947–1950 ja Suomen Taideakatemia koulussa 1950–1951. Taideopintojensa aikana hän työskenteli mm. Wäinö Aaltosen, Essi Renwallin ja Oskari Jauhaisen apulaisena. Mitalitaidetta hän oppi erityisesti Gerda Qvistilta.

Jaatinen tuotantoon kuuluu yli 60 mitalia sekä runsaasti julkisia veistoksia ja taideveistoksia. Hän on suunnitellut useita juhlamitaleita, muun muassa Suomen markan 100-vuotisjuhlarahan, Helsingin yliopiston 350-vuotisjuhlamitalin, Raamatun suomalaisen käännöksen 350-vuotisjuhlamitalin ja ylioppilastutkinnon 150-vuotisjuhlamitalin. Lisäksi Jaatinen tuotannosta löytyvät muun muassa Ahti Karjalaiselle, Mauno Koivistolle ja Äiti Teresalle omistetut mitalit.

Hän on toiminut useissa opetustehtävissä, ja saanut useita kotimaisia ja ulkomaisia palkintoja. Pro Finlandia mitali hänelle myönnettiin 2002. Hänen teoksiaan on monissa kokoelmissa mm. Japanin hovissa ja Vatikaanissa.

Toivo Jaatinen on voittanut myös ensimmäisen Sibelius-monumenttikilpailun, jota ei kuitenkaan Jaatista tilattu.

Nurmijärven kirjastossa on esillä kokoelma Toivo Jaatinen mitaliteja. Kirjaston edustalla oleva veistos Seitsemän veljeksen tie on myös Jaatinen teos.

Luova keksijä

Toivo Jaatista vie eteenpäin halu kokeilla ja luoda uutta. Mitalitaiteen puolella hän on kehittänyt useita urauurtavia valumenetelmiä.

– Käsin tehdessä ja aivoilla ajatellessa syntyy kaikenlaista, hän tokaisee.

Jaatinen musiikillinen keksintö on torvirumpu, josta Jaatinen rummutus saa esille shamanistisen soinnin. Hän on hakenut keksinnölleen patenttia.

Hiljaisia eläkepäiviä Toivo Jaatinen ei jouda viettämään.

– Minulla on vielä harras toive, että ehtisin tehdä vaimoni muotokuvan ja muutakin vapaata taidetta. Olemme menneet naimisiin v. 1948 ja edelleen näen hänessä sen nuoren neidon, johon aikoinani suuresti rakastuin, Jaatinen herkistyy.

– Ikä on kyllä lyönyt häneenkin leimansa, mutta kauniisti.

– Miten niin vapaata taidetta vasta nyt, kysyn. Tähänastiset ovat olleet tilaustöitä, Jaatinen vastaa tutuksi tullut pilke silmäkulmassaan.

Teksti ja kuvat: Leena Valkonen

Kirjailija RAIJA ORANEN löysi MÄNTSÄLÄN

Kokemusta yhteiskunnasta Raija Oranen on kerännyt myös kulttuuri- ja eduskuntatoimittajan työssään. Vuoden 1986 alusta hän on ollut free-kirjailija.

Yhteiskuntatutkimusta sovitettuna fiktion

– Kirjailijalle ei ole haittaa hyvästä yhteiskuntatutkimuksesta. Oma mielenkiintoni on kaiken aikaa pyörinyt yhteiskunnallisissa ilmiöissä, jota jo tuotantonikin osoittaa. Vaikka romaanit ovat fiktiivisiä, niissä kulkee aina tarkoin tutkittua tietoa taustalla. Muun muassa historiallinen trilogia *Palladium* (teokset Miljonääri, Palatsi, Rulletti) ja neliosainen sarja *Maan aamu* (teokset Maan aamu, Huviretki, Pitkät hiukset, Ketunpesä) perustuvat laajaan ja monipuoliseen tutkimukseen, joka on vienyt runsaasti myös aikaa, Raija Oranen kertoo.

Olen käynyt romaaneissani läpi niin Suomen kuin Euroopankin historiaa. Maan aamu-sarja kuvaa Suomen syntyä hiukan eri valossa, kuin on totuttu. Yleensä valtiomme syntyhistoria esitetään työväenliikkeen kautta. Romaanissani kuvaan

sitä päättäjien ja sivistyneistön kautta. Nuoren Suomen tapahtumia olen tutkinut puolen vuosisadan ajalta. Palladium-romaanisarjassa puolestaan seurataan Euroopan kehitystä maailmansotien välillä venäläisen emigranttiperheen silmin. Ja uusimmassa romaanissani, syyskuussa ilmestyneessä *Hehkussa* siirrytään Espanjan aurinkorannalle suomalaisyhteisöön, joka on myös aivan omanlaisensa ilmiö yhteiskunnallisestikin.

Raija Oranen on tunnettu myös tv-sarjoistaan *Ruusun aika* ja *Puhtaat valkeat lakanat*. Ruusun ajassa kuvasin 1990-luvun ilmiötä uusperhettä.

– Sarjalle oli voimakas sosiaalinen tilaus, kun ihmiset hakivat paikkaansa perinteisestä poikkeavassa perhemallissa. Puhtaat valkeat lakanat on myös aikansa dokumentti. Se kertoo Suomen hyvinvoinnin rakentamisesta ja ajasta, jolloin sotatavellat on maksettu ja päästään tarpeellisten tavaroiden valmistuksesta tarpeiden luomiseen.

– Yleensä kirjoitan sellaisesta, josta haluan päästä selville. En etsi helppoa tietä, vaan luen, tutkin ja mietin, käyn matkoilla. Yhden romaanin tekemiseen menee

noin 1–2 vuotta. Koska käytössäni ei ole apurahaa, on elettävä kirjoittamisella. Aiheita on yleensä vireillä useampi rinnakkain. Toista kirjoitan ja toista mahdollisesti tutkin.

Mittava tuotanto

Raija Orasen tuotanto sisältää 65 teosta. Romaanien ja tv-käsikirjoitusten lisäksi hän on tehnyt näytelmiä, musiikkidraamoja, kuunnelmia, satuja, lauluja ja runoja. Kirjoittaminen on hänelle elämäntapa.

– Kun uusi romaani ilmestyy, on hetki tyhjää oloa. Se on kuin maailman lyhyin uni, on pian tartuttava uuteen. Elän työni kautta, tunnustaa kirjailija.

– On minulla muutakin, kuin työ, ensimmäinen lapsenlapseni Voldemar. Nyt en raaskisi millään lähteä Espanjaan. Luulen, että oleskelustamme Espanjassa tulee tänä talvena tavallista lyhyempi. Ja onhan vielä koirat Doris ja Sulo Raitis, jotka viihtyvät erinomaisen hyvin Mäntsälän metsäisessä rauhassa.

Raija Oranen on Mäntsälän kunnantalolla Mäntsälän Marttojen vieraana 5.10. klo 19.00 alkaen kertomassa uudesta kirjastaan ja tuotannostaan. Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton.

Teksti ja kuva: Leena Valkonen

Heikki Lund
teki tutkimusretken
J. H. Erkon elämään
ja kirjoitti näytelmän
Murhelintu.

MURHELINTU

— kuvaus J. H. Erkon elämästä

Keski-Uudenmaan Teatterin käsikirjoittaja, ohjaaja ja näyttelijä **Heikki Lund** on muovannut **J. H. Erkon** elämäntarinasta näytelmän *Murhelintu*, joka saa ensi-iltansa marraskuussa. Suruhoitoisesta nimestä huolimatta näytelmä sisältää paljon niin aatteen kuin rakkauden paloa.

– Millaisen henkilön Heikki Lund löysi tutkimusmatkallaan J. H. Erkkoon?

– Henkilönä hän oli moninainen, suuri yhteiskunnallinen vaikuttaja, jonka elämässä pääasia oli kuitenkin rakkauden etsiminen. Naiset olivat Erkolle tärkeitä, hän tarvitsi rakastumisia ja hylkäämisiä voidakseen kirjoittaa.

– Erkon yhteiskunnallinen merkitys on kiistaton. Hän oli aikansa auktoriteetti, jota myös kuunneltiin. Hän oli kiivas suomenmielinen, miehen ja naisen välisen ta-

sa-arvon kannattaja, työvään puolustaja ja papiston vastustaja. Kirkko oli Erkon mielestä turhanpäiväinen instituutio, Jumalaa hän ei kieltänyt.

– Muun muassa näitä teemoja näytelmässä käsitellään. Pohjimmiltaan *Murhelintu* on kuitenkin yleisinhimillinen tarina, tarina rakkauden kaipuusta.

Heikki Lund myös ohjaa näytelmän. Musiikkina käytetään Jean Sibeliuksen, Toivo Kuulan ja Oskar Merikannon sävellyksiä. J. H. Erkkona esiintyy Seppo Halttunen, Eero Erkkona Mika Nuojua ja naisrooleissa Mira Kivilä. Ensi-ilta on 16.11. Halosenniessä, jolloin tulee täyteen tasan 100 vuotta J. H. Erkon kuolemasta. Muut esitysajat täsmentyvät syksyn aikana.

Tiedustelut: www.kut.fi

SEURAAVANA KERAVA

Seppo Halttunen esiintyy
konduktöörinä *Kerava* revyyssä.

Keski-Uudenmaan teatteri KUT iloitelee syksyllä revyyhengessä. Paljon musiikkia ja tanssia sisältävä teos "Seuraavana Kerava" on hulvaton esitys keravalaisuudesta eilen, nyt ja tulevaisuudessa.

Näytelmän käsikirjoitus on **Osku Valven** ja ohjaus **Erkki Saarelan**. Musiikin revyyseen ovat tehneet Jorma Toiviainen sekä **Altti Uhlenius**, koreografiat ovat **Metsälintu Pahkisen** ja **Jari Hämäläisen** käsialaa. Näyttämöllä nähdään **Anu Sinisalo**, **Seppo Halttunen**, **Mira Kivilä**, **Jari Hämäläinen**, **Metsälintu Pahkinen** ja **Markku Hyvönen**.

Esitykset

Ensi-ilta pe 27.10. klo 19.00 Muut esitykset pe 3.11. klo 19, la 4.11. klo 19, ke 8.11. klo 19, pe 10.11. klo 19, la 11.11. klo 19, la 18.11. klo 19, to 23.11. klo 19, pe 24.11. klo 19, la 25.11. klo 19, to 30.11. klo 19, pe 1.12. klo 19, la 2.12. klo 19, pe 8.12. klo 19 ja la 9.12. klo 19.

Keuda-talon Kerava-sali, liput 20 /18 €.

KÄKIKELLO

Henri Kapulaisen kirjoittama "Käkikello" on komedia sisaruudesta, jossa yllätykselliset käänteet seuraavat toisiaan ja saavat välillä melkein dekkarimaisen jännittäviä piirteitä.

Näytelmän ohjaa **Eeva Salminen** ja näytelmässä esiintyvät **Ulla-Sisko Tamminen** ja **Mira Kivilä**.

Esitykset

Ensi-ilta su 19.11. klo 15.00. Muut esitykset ke 22.11. klo 19.00, la 25.11. klo 15.00, ke 29.11. klo 19.00, su 3.12. klo 15.00, su 10.12. klo 15.00 ja ke 13.12. klo 19.00.

Esitykset Keravan teatterisalissa, Kultasepänkatu 4. Liput 18/16 €.

Ohjelmistossa jatkaa myös **Sinikka Nopolan** "Ei tehrä tästä nyt numero", josta on yksi esitys jäljellä perjantaina 8.10. klo 19.00. Esitys Keravan teatteritalossa Lisätietoja: www.kut.fi

SUOMIES ei nuku

Suosittu tragikomedialla saa syksyllä viisi lisäesitystä. Näytelmän tapahtumat alkavat suon laidalla sijaitsevan talon perinnönjaosta. Suvun salaisuudet kytevä pinnan alla, eikä kukaan tunnu pääsevän elämässään eteenpäin. Väitetyt asiat on selvitettävä, jotta ihmisten olisi helpompaa elää ja hengittää.

Vakavista teemoistaan huolimatta näytelmän henkilöissä ja kielessä on vahvaa komiikkaa. **Laura Ruohonen** on kansainvälisesti tunnetuimpia näytelmäkirjailijoitamme, joka porautuu teksteistään syvälle suomalaiseen ihmiseen.

Näytelmän ohjaa **Markku Hyvönen**, lavastus on **Ruska Schönbergin** ja **Kaisa Rasilan**, puvut **Reea Järven** ja musiikki **Mikko Sirénin** sekä **Altti Uhleniuksen** käsialaa.

Näyttämöllä nähdään **Pauliina Naala**, **Tommi Kivilehto**, **Tommi Kolehmainen**, **Terttu Uhlenius**, **Juha Palkeinen**, **Anu Komppa**.

Esitykset Järvenpää-talon kellariteatterissa la 14.10. klo 18, su 15.10. klo 15, to 19.10. klo 19, la 21.10. klo 18 ja su 22.10. klo 15.

Saiturin joulu

Charles Dickensin rakastetun joulukertomuksen järvenpääläistulkinta nähdään jälleen! Viime vuonna **Saiturin** joulun esitykset myytiin loppuun ennätysajassa. Tarina kertoo värikkästä ja mukaansatempaavasta viktoriaanisesta Lontoosta.

Kiukkuinen liikemies **Scrooge**, joka inhoaa joulua sydämensä pohjasta, saa elämänsä opetuksen, kun joulun henget kuljettavat häntä mennessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa. Laulut raikaavat Lontoon kaduilla saatellen **Scroogea** kohti parempaa huomista, ja ennen kaikkea, saaden aikaan hyvän joulumielen!

Kaikkein pienimmät perheen jäsenet saattavat pelästyä tarinassa esiintyviä hahmoja ja henkiä, joten ikäsuositus on yli 6 vuotta.

Näytelmän ohjaus on **Seppo Halttusen**, dramatisointi **Helena Anttosen**, musiikki **Altti Uhleniuksen**, lavastus **Teemu Loikkaan** ja puvustus **Maarit Nickin** ja **Reea Järven**.

Esitykset Järvenpää-talon kellariteatterissa la 25.11. klo 18, su 26.11. klo 16, ti 28.11. klo 18, to 30.11. klo 18, la 2.12. klo 18, su 3.12. klo 16, to 7.12. klo 18, pe 8.12. klo 18, la 9.12. klo 18.

Järvenpään teatterilla 35 juhlavuosi

Ensi vuonna Järvenpään teatteri viettää 35-vuotisjuhlansa. Vuoden ensimmäinen ensi-ilta on tammikuussa, jolloin nähdään **Kauko Röyhkän** samannimiseen romaaniin pohjautuva **Kaksi aurinkoa**.

Näytelmän tapahtumat sijoittuvat sotavuosiin. Sodan melskeissä ponnisteleva maa kaipaa vastapainoksi viihdykettä, ja korsuorkesteri lähtee kiertueelle. Näytelmän dramatisoi ja ohjaa **Jari Nissinen**.

Tiedustelut ja lippuvaraukset puh 050 595 5905 tai info@jarvenpaanteatteri.fi www.jarvenpaanteatteri.fi

Operetti Jukola Nurmijärvellä 35-vuotta

Nyt etsimme innostuneita kuorolaisia seuraavaan projektiimme;

Zeller: Lintukauppias

Harjoitukset ovat maanantaisin 18–21 Nurmijärven Yhteiskoululla. Tule mukaan laulamaan ja näyttelemään. Miehillä muutamia rooleja vielä jaossa. Esitykset vasta ensi syksynä. Tarkemmin voit kysyä ohjaaja **Tuire Grönthalilta** 050-557 4281 tai tuire.gronthal@elisanet.fi

Tiernikset ja joulupukki liikkeellä

Jos sopivan pikkujouluohjelman keksiminen tuottaa päänvaivaa, apu löytyy Mäntsälästä. Viidestä nuoresta laulajasta koostuvan ryhmän Tiernikset voi pyytää ilahduttamaan yhdistyksen tai yrityksen juhlaa. Moniäänisesti kajahtavat tiernapoikalaulut, ylväät kuninkaalliset asut ja perinteinen käsikirjoitus saavat niin nuoret kuin vanhat katsojat nauttimaan suomalaisesta joulutraditiosta.

Olen jo monen joulun ajan odottanut, että pääsisin näkemään jossain tiernapoikia. Viime jouluna päätin itse ryhtyä elvyttämään perinnettä ja perustin omat Tiernikset. Tuttavapiiristä löytyi innostuneita ja taitavia esiintyjä, ja niin ryhmä olikin koossa, kertoo idean äiti Heli Hämäläinen.

– Lauoimme muutamien yhdistysten tilaisuuksissa sekä Saaren Joulumaassa ja Kotipiirin Wintillä. Yleisö piti näkemästään ja eräskin rouva kertoi käyneensä katsomassa meitä kuusi kertaa. Keikkakalenteri täyttyi nopeasti – joillekin päiville jouduttiin myymään eiota. Tänä vuonna aloitamme esiintymiset heti pikkujoulukauden alussa. Lisäksi saimme mukaan viidennen tähden, joten voimme välillä vaihdella rooleja. Tiernapoikiahan tarvitaan kerrallaan vain neljä.

Tänä jouluna ryhmään kuuluvat Heli Hämäläisen lisäksi Tommi Nurmilaine, Marianna Paavonen, Elina Reutsalo ja Sanna Kaisa Sundström.

– Odotan innolla tulevia esityksiä, sanoo Marianna Paavonen. Tiernislaulut ovat soineet päässäni koko kesän!

On rankkaa olla joulupukki

Tänä jouluna stressaava työ pakottaa joulupukin lomalle. Miten tohelot tontut selviävät? Eikö taakka paina selkää? Ja mitä kiertelevä sirkus tekee Korvatunturilla? Vastauksia tarjoaa Tommi Nurmilaineen kirjoittama puolituntinen musiikinäytelmä *Joulupukin sijainen*, jossa kuullaan tuttuja joululauluja raikkaina sovituksina. Tarjolla on jotain uutta, jotain vanhaa, jotain lainattua ja jotain sinistä.

Kokeneeseen esiintyjäkvartettiin kuuluvat Nurmilaineen lisäksi Mäntsälän Teatterin Sanna Kaisa Sundström ja Heli Hämäläinen sekä MR-Musiikin Marko Räsänen. Soittimet ja äänijänteet kulkevat mukana, joten esiintymisen onnistuu melkein missä tahansa. Iloinen koko perheen näytelmä sopii erityisesti pikkujouluihin ja muihin tilaisuuksiin, joihin kaitataan hauskaa ja viihdyttävää ohjelmaa.

Lisätietoja:
Heli Hämäläinen, 040-8455104
helimirjamihalainen@hotmail.com

SYSSKIDI

Marraskuussa isänpäivän tienoilla, 6.–12.11. on aika viettää jälleen *Syyskidiä* Tuusulassa. Syyskidi on maaliskuussa vietettävän Skidiviikon pikkuserkku. Lastenkulttuuriviikolla on tarjolla teatteria, tanssia ja musiikkia koko perheelle Hyrylässä, Jokelassa ja Kellokoskella. Tapahtuman järjestää Tuusulan kulttuuripalvelut.

Animaatioita aamulla

6.11. klo 9 ja 10.15 Tuusulan Taide- ja kulttuurikeskus, 8.11. klo 9 ja 10.15 Ruukin koulu ja 9.11. klo 9 ja 10.15 Jokela-talo. Vapaa pääsy.

7.11. klo 9 ja 10.30

Kurkista kulisseihin
Tanssiteatteri Raatikko, Hyökkälän koulu, Kirkkotie 9, Hyrylä. Liput 2 €, 1/2 tuntia ennen ovelta. Yli 3-vuotiaille.

9.11. klo 9.30 ja 11.30 **Sylitaivas**
Lahelan nuorisotalo, Terttuseljankuja 1. Liput 2€, vauva & aikuinen, 1/2 tuntia ennen ovelta. Ikäsuositus 4–12 kk.

Sirkustyttö / Nukketeatteri AnnOs

11.11. klo 15 **Sirkustyttö**
Nukketeatteri AnnOs, Ruukin koulu, Koulutie 7, Kellokoski. Liput 2 €, 1/2 tuntia ennen ovelta. Yli 3-vuotiaille.

12.11. klo 15 **Taikasoitin**
Teatteri Mukamas, Jokela-talo, Keskustie 20, Jokela. Liput 2 €, 1/2 tuntia ennen ovelta. Yli 3-vuotiaille.

12.11. klo 15 **Pentti Rasinkangas ja Ohilyönti-orkestri**. Musiikkia koko perheelle. Hyökkälän koulu, Kirkkotie 9, Hyrylä. Liput 2 €, tuntia ennen ovelta. Kesto n. 1 h.

SAAREN JOULUMAA

Saaren kartanossa Mäntsälässä voi virittäytyä joulutunnelmaan 14.–20.12. Tällöin Mäntsälän ammattiopiston suurissa kasvihuoneissa ja niiden ympäristössä on avoinna joulukirkko, joulutori ja joulumetsä.

Joulutori on perinteinen ostospaikka, jossa on tarjolla paljon lahjaksi ja ruokapöytään sopivia tuotteita. Kukkia ja sidontatöitä on myynnissä koulutilan myymälässä. Joulumetsässä on eräkahvio, eläimiä ja lapsille oma elämyspaikka.

Hiljentymisen hetken tarjoaa joulukirkko, jossa seimen lapsi lampaiden ympäröimänä tuo joulumielen.

Pihalla on tunnelmallinen kota, jonka pihapiirissä loimulohet tuoksuvat. Ruokaa on tarjolla lämpimässä teltassa. Perheen pienempien käytössä on liukumäki ja kun oikein kilttejä ollaan, niin joulupukkikin

varmasti vierailee. Saaren Joulumaasta on tullut monille jo perinne, jota ilman joulunviettoa ei voi aloittaa.

Joulumaan ohjelma ja aukioloajat tarkentuvat syksyn aikana.

Ryhmävaraukset p. 019-529 5232.
www.keuda.fi/mao

Lisätietoja Mäntsälän ja Pornaisten alueen tapahtumista
www.elamyskartanot.com,
www.mantsala.fi ja
www.kartanomatkat.fi.

SOITINLAHJOITUS

Keravan musiikkiopistolle

Keravan musiikkiopisto on saanut Keravan Työväenyhdistykseltä merkittävän soitinlahjoituksen. Lahjoitus sisältää 24 puhallinsoitinta sekä muuta musiikin esittämiseen liittyvää rekvisiittaa. Musiikkiopiston rehtori Eeva Viitasalo-Korolainen iloitsee suuresti lahjoituksesta.

– Soittimet ovat iäkkäitä ja siksikin arvokkaita ja harvinaisia. Osa niistä sellaisessa kunnossa, että opistomme opiskelijat voivat käyttää soittimia opinnoissaan.

ENKELEITÄ

Suojelusenkeli vakiinnutti paikkansa kotiemme kaunistuksena 1800-luvun kuluessa. Vuonna 1837 **Gotfried Endelmanin** väripainomenetelmälle myönnettiin patentti, ja uuden tekniikan ansiosta halvat painokuvat tulivat Keski-Euroopassa kaikkien ulottuville.

Moni muistaa lapsuuden kodissa roikkuneen suojelusenkelin ja monessa kodissa se on yhä, joko perittyinä muistona tai uushankintana tavaratalosta – liittyhän siihen niin paljon nostalgiaa ja kaipautta.

Tunnetuin painokuva esittää suojelusenkelinä varjelemassa pikkuista kiharapäistä tyttöä tai sisaruspari, jotka kulkevat jyrkän rinteen reunaa tai ylittävät rotkon yli vievää kapeaa siltaa. Lisää erilaisia enkeleitä Keravan museon perinteisessä joulunäytelyssä, joka alkaa joulukuun puolivälissä ja jatkuu tammikuulle.

Museo on avoinna sunnuntaisin kello 12-17, muina aikoina ajanvaraus p. 09-2949 2166 tai 09-29492158. Osoite: Museopolku 1, Kerava.

16.10.-20.10.

W. A. MOZART

Järvenpään ja Tuusulan

Keskisen Uudenmaan Musiikkiopisto tuottaa Mozartin syntymän 250-vuotisjuhlan tiimoilta viisipäiväisen Mozart-festivaalin lokakuussa. Festivaali kiertää Järvenpäässä ja Tuusulassa toreilla, kirjastoissa ja kouluissa, palvelutaloissa ja päiväkodeissa. Matkusteleva Mozart näyttäytyy myös konserteissa, joita on pitkin viikkoa.

Viikon päätapahtumia

16.10. klo 19.00
Sibelius meets Mozart, avajaiskonsertti, mukana myös Keski-Uudenmaan Tanssiopisto. Järvenpää-talo, Sibelius-sali

17.10. ja 18.10. klo 10.00 - 11.30

Aamukahvit Mozartin seurassa, Kallio-Kuninkalan päärakennus, Ristinummentie 6, Järvenpää

17.10. 17.00 - 18.00

Tunnettu ja vähemmän tunnettu Mozart, Bo Adamssenin konsertti, Aino-Sali, Kirkkotie 49, Tuusula

17.10. klo 19.00

Mozart Salzburgissa -konsertti, Juhani Aho -Sali, Järvenpää-talo

18.10. klo 17.00

Mozart lapsena, Juhani Aho -sali, Järvenpää-talo

18.10. klo 17.30

Tanssia Mozartin aikaan, Järvenpää-talon aula, Keski-Uudenmaan Tanssiopisto

18.10. klo 18.00

Lelusinfonia, Opiston sinfoniaorkesteri, Juhani Aho -Sali, Järvenpää-talo

19.10. klo 20.00

Ave Verum Mozart -juhlakonsertti, Tuusulan kirkko

20.10. klo 18.00

SWENG-in-Mozart, ravintola Swengin alakerta, Järvenpää, narikka 2 euroa

20.10. klo 20.00

Mozart meets Blues, ravintola Swengin yläkerta, Järvenpää, KUM Pop/jazz-osasto, sello-yhtye, Taina Lehto etc.

Konsertteihin on vapaa pääsy, ellei toisin mainita.

Pekka Halonen,
Talvimaisema Pielisjärveltä, 1915

NÄYTTELYTÄ

30.8.–29.10.

Vastakertomuksia-näyttely, Keravan Taidemuseo, Kumitehtaankatu 5 F, avoinna ti-su 12–18.

1.10.–29.10.

Mäntsälän taideyhdistyksen vuosinäyttely Apposella Mäntsälässä, Vanha Porvoontie 6, avoinna ti-pe klo 15–18 ja la-su klo 12–15, vapaa pääsy.

2.10.–31.10.

Taidemaalari ja kuvanveistäjä Antti Arkoman taidetta, Järnätti, Järvenpää-talo, Hallintokatu 4, avoinna ma-ti 9–19, la-su 10–15.

23.09.2006–07.01.2007

Rudolf Koivu Martta Wendelinin vieraana, Taidemuseo Martta Wendelin, Jääkäripolku 2, Tuusula, avoinna ti-pe 12–16, la-su 12–17.

1.10.–22.10.

Helena Laurila ja Tonja Winter, Veistoksia, Järvenpään Taidetalo, Vanhankyläntie 28.

9.10.–3.11.

Juho Karjalainen, grafiikkaa, Kirjastogalleria, Punamullantie 1, Nurmijärvi, avoinna kirjaston aukioloaikoina.

7.10.2006–29.10.2006

Vilho Askolan grafiikkaa, Taiku-sali, Jääkäripolku 2, Tuusula, avoinna ti-pe 12–16, la-su 12–17.

10.10.2006–14.01.2007

Nuoren Suomen piiri kokoontuu Halosenniemiessä, Tuusulan Rantatie, avoinna ti-su 12–17.

29.10.–19.11.

Virpi Ottelin Kerran kauan sitten, Järvenpään Taidetalo, Vanhankyläntie 28

1.11.–30.11.

Tiffany-lasia Apposella Mäntsälässä, Birgetta Seppänen ja Hannele Jaatinen. Avoinna ti-pe klo 16–18 ja la-su klo 13–16, vapaa pääsy.

1.11.–30.11.

Järvenpään Taideseuran vuosinäyttely, Järnätti, Järvenpää-talo, Hallintokatu 4, avoinna ma-ti 9–19, la-su 10–15.

8.11.2006–7.1.2007

Werner West ja Olavi Hänninen, suomalaisen muotoilun klassikoita esittelevät näyttelykokonaisuudet, Keravan taidemuseo, Kumitehtaankatu 5 F, avoinna ti-su 12–18.

8.11.–1.12.

Viho Askola, Uran alku, Kirjastogalleria, Punamullantie 1, Nurmijärvi.

07.11.2006–17.12.2006

Kasvimaan klaani – satuhahmoja ryytimaan reunalta, graafikko Matti Savimaan kuvituksia, Taiku-sali, Jääkäripolku 2, Tuusula. Avoinna ti-pe 12–16, la-su 12–17.

26.11.–17.12.

Risto Järvenpää, Ristopistoja, Järvenpään Taidetalo, Vanhankyläntie 28.

1.12.–31.12.

Kristiina Louhi, kuvitusnäyttely, Järnätti, Järvenpää-talo, Hallintokatu 4, avoinna ma-ti 9–19, la-su 10–15.

3.12.–20.12.

Taideyhdistyksen joulunäyttely ja myyjäiset Apposella Mäntsälässä. Avoinna su 3.12. ja su 10.12. klo 12–18, muuten ti-su 15–18.

5.12.–29.12

Elina Luukanen, grafiikkaa Kirjastogalleria, Punamullantie 1, Nurmijärvi.

MUSIIKKIA

08.11. klo 19.00

Klubikonsertti Kellokosken Juhlatalolla, Riku Niemi Orchestra Soloist & Markus Allan. Rauno Lehtisen musiikkia. Liput 12 /8 euroa ovelta. Ennakkovaraukset: puh. 050 465 0974.

06.10. klo 19.00

Paula Koivuniemen juhlakonsertti - Paula perhosena jo 40 vuotta, Järvenpää-talo, liput 32 euroa.

8.10. klo 15.00

Helmimusiikkia, Soile Isokoski & Marita Viitasalo, Kerava-Sali, Keskikatu 3 A, liput 38/24 euroa, järjestää Keravan kulttuuritoimi ja Keravan seurakunnan musiikkityö.

11.10. klo 18.00

Löpön höpötys ja muita lastenlauluja, Arto Joutsimäki kuoroineen, Kerava-Sali, Keskikatu 3 A, liput 5 euroa.

10.10. klo 19.00

Matti & Teppo esiintyvät Järvenpää-talolla, liput 25 euroa.

19.10. klo 20.00

Rhythm of The Dance -kiertue, Järvenpää-talo, liput 40 euroa.

20.10. klo 19.00

Jari Sillanpää – Repullinen helmiä, Järvenpää-talo, liput 30 euroa.

22.10. klo 19.00

Sibelius-Viikot, Barokin konserttoja, Sibelius-Akatemian kamariorkesteri, johtaja Anssi Mattila, Tuuli Talvitie, viulu. Järvenpään kirkko, liput 15/10/8/5 euroa.

24.10. klo 19.00

Sibelius-Viikot, Musiikin alkulähteillä II, Heini Kärkkäinen, piano, Ana Chumachenko ja Elina Vähälä, viulu, Teemu Kupiainen, alttoviulu, Jan-Erik Gustafsson, sello, Tuulia Ylönen, klarinetti. Järvenpää-talon Sibelius-Sali, liput 18/10/8/5 euroa.

25.10. klo 19.00

Sibelius-Viikot, Kantele & harmonikka Eija Kankaanranta, kantele, Veli Kujala ja Teemu Kyllönen, harmonikka. Uusinta-jousikvintetti, Järvenpään Seuratalo 10/5 euroa.

26.10. klo 18.30

Sibelius-Viikot, Noidan taikapeili, Ooppera- ja teatteriseura Kapsäkki, satuooppera, Järvenpää-talo, liput 8 euroa.

27.10. klo 19.00

Sibelius-Viikot, Mikko Franck & Suomen Kansallisopperan orkesteri, Tuulia Ylönen, klarinetti, Järvenpää-talon Sibelius-sali. Liput 18/13/10/5 euroa.

27.10. klo 21.00

Sibelius-Viikot, Järvenpää-talon Kellari-Teatterissa Johanna Iivanainen ja Jukka Perkon kvartetti. Liput 12/8 euroa.

28.10. klo 19.00

Sibelius-Viikot, päätöskonsertti, Tapiola Sinfonietta & Sibelius-Akatemia, johtaja Ralf Gothoni, solisti Ana Chumachenko, viulu, Järvenpää-talon Sibelius-Sali, liput 18/13/10/5 euroa.

29.10. klo 18.00

Paavo Heinisen sävellyskonsertti Keravan kirkossa. Mukana mm. urkuri Jan Lehtola ja pianisti Marita Konttori-Gustafsson. Ohjelmassa mm. säveltäjän kantaesitys, järjestää Keravan seurakunta.

1.11. klo 19.00

Luostarin lauluja – kauneinta luostarimusiikkia: Novospasskin luostarin Mieskuoro, Keravan kirkko, liput 20 euroa.

12.11. klo 15.00

Helmimusiikkia, Musiikkia Hampurin oopperasta, Vanhan Musiikin yhtye Baccano ja Keravan tanssiopisto esiintyvät, liput 15/10 euroa. Järjestää Keravan kulttuuritoimi.

2.12. klo 18.00

G. Fr. Händelin Messias-Oratorio, Canzonetta Nova kuoro Järvenpäästä esiintyy Keravan kirkossa. Järjestää Keravan seurakunnan musiikkityö.

3.12. klo 18.00

Sinfoniaorkesterin konsertti, johtaa Pekka Heikkinen. Solistina Jari Valo, viulu. Ohjelmassa Sibeliuksen Valse Triste, viulukonsertto d-molli ja Karelia-sarja, Kerava-sali, Keskikatu 3 A. Järjestää Keravan musiikkiopisto.

07.12. klo 19.00

Heavy Xmas, Teatteri Satakietti esittää Eastway tuotantoa: Heavy Xmas Suomalainen joulurevy, Järvenpää-talo, liput 36 euroa.

10.12. klo 19.00

Kari Tapio – Joulun tarina, Järvenpää-talo, liput 29 euroa.

11.12. klo 19.00

White Christmas - Tangokuninkaallisten Joulukonsertti, Järvenpää-talo, liput 26 euroa.

13.12. klo 19.00

Jazz tähtien joulukonsertti, Järvenpää-talo, lipunmyynnistä ilmoitetaan myöhemmin.

14.12. klo 19.00

Viihdekuoro Buffon joulukonsertti, Järvenpää-talo, lipunmyynnistä ilmoitetaan myöhemmin.

16.12. klo 19.00

Finlanders ja Seitsemän Seinähullua – Iloinen Joulukonsertti, Järvenpää-talo, liput 27 euroa.

TEATTERIA

14.10. klo 18.00

Suomies ei nuku, Järvenpään Teatteri esittää Järvenpää-talon Kellari-teatterissa. Esitystiedot s. 10.

27.10 klo 19.00

Kerava revyy, ensi-ilta, Keski-Uudenmaan Teatteri KUT esittää Keuda-salissa Keravalla. Esitystiedot s. 10.

16.11. klo 19.00

Murhelintu, näytelmä J. H. Erkon elämästä, ensi-ilta Halosenniemiessä, muut esitysajat tarkentuvat myöhemmin.

25.11. klo 18.00

Saiturin Joulu, Järvenpään Teatteri esittää Järvenpää-talon Kellari-teatterissa. Esitystiedot s. 10.

19.11. klo 15.00

Käkikello, ensi-ilta Keravan teatteritalossa, Esitystiedot s. 10.

TAPAHTUMIA

12.10. klo 17.00

FM Minna Tuominen luennoi aiheesta Rembrandt 400 v. Järvenpään taidemuseossa, Kirjastokatu 8. Museon pääsymaksu 4/2 euroa.

28.10. klo 15.00

Järvenpää-talon Juhani Aho -Sali, seminaari taiteilijakodeista, Puccini/Torre del Lago – Sibelius/Ainola, järjestää Italian kulttuuri-instituutti ja Järvenpään kaupunki, vapaa pääsy.

11.11.

Konnpäiväjuhla Kellokoskella, järjestää Me Kellokoskelaiset.

ti 7.11. klo 18.00

Tutkija Erkki Anttonen luennoi suomalaisesta grafiikasta Vilho Askolan ensimmäisen yksityisnäyttelyn pohjalta tehdyn näyttelyn avajaisissa. Kirjastogalleria, Punamullantie 1, Nurmijärvi. Vapaa pääsy.

su 19.11. klo 14.00

Näyttelijä Hannu Huuska lausuu Eino Leinon runoja kokoelmasta Alla kasvon kaikkivallan. Klaukkalan kirjasto, Kuonomäentie 2, Nurmijärvi. Tilaisuuteen on vapaa pääsy.

25.11. klo 10.00

Joulukadun avajaiset Järvenpäässä, järjestää Sykettä ja sinfoniaa yhdistys ry.

01.12.

Joulun Tuusula; Joulunavaus Hyrylässä, Hyrylän keskustan joulukatu avautuu. Ohjelmaa lisäksi mm. Taide- ja kulttuurikeskuksessa, Jääkäripolku 2; Pajatoimintaa lapsille sekä Taidemuseo Martta Wendelinissä yleisöopastus.

02.12.

Halosenniemen perinteiset joulumyyjäiset, Rantatie, Tuusula.

21.12.

Tuomaasta Nuuttiin -tapahtuma Tuusulan kirkon ja Työläiskotimuseon mäellä, Jokelan Tiilihteitaan pihamaalla sekä Kellokosken Ruukin alueella. Järjestää Tuusulalaiset kotiseutu- ja kulttuuriyhdistykset.

LAPSILLE

14.10 klo 13.00 ja 15.00

Tanssisatu Onnen kolaus, Kerava-Sali, Liput 4/7 euroa, järjestää työryhmä Surina.

15.10. klo 13.00 ja 15.00

Tanssisatu Onnen kolaus, Kerava-Sali, Liput 4/7 euroa, järjestää työryhmä Surina.

6.11.–12.11.

Syyskiden ohjelma s. 11.

26.11. klo 15.00

Teatteri Mukamas, Jouluyö, Keravan teatteritalo, Kultasepankatu 4, liput 5 euroa. Järjestää Keravan kulttuuritoimi.

30.11.

Nukketeatteria, Prinsessa Ruusunen, Marioentti-teatteri Mundo esittää. Näytöntö Nurmijärvellä Klaukkalan kirjastossa kello 15.00 ja pääkirjastossa kello 18.00. Maksuttomia pääsylippuja on jaossa kirjastoissa 1.11. lähtien niin kauan kuin niitä riittää.

MATKAILUINFOA

Järvenpään matkailutoimisto

Järvenpää-talo, Hallintokatu 4, 04400 Järvenpää p. 09-2719 2718 matkailu@jarvenpaa.fi

Tuusulan matkailuneuvonta

Jääkäripolku 2, 04301 Tuusula p. 09-8718 3465 matkailuneuvonta@tuusula.fi

Keravan matkailuneuvonta

Kaupungintalo, Kauppakaari 11, 04200 Kerava p. 09-29491

Palvelupiste Vinkki, Mäntsälä

p. (019) 6890 273 palvelupiste@mantsala.fi

Nurmijärven matkailuneuvonta

Tietoa ja esitteitä kirjastoista p.09-25002500 matkailuinfo@nurmijarvi.fi

Keski-Uudenmaan matkailuoppaat ry

Tarja Vuokkovaara, puheenjohtaja p. 040-7272 535 tarja.vuokkovaara@saunalahti.fi

Krapi Matkailupalvelu

p. 09-274 841 matkailu@krapihovi.fi

Kartanomatkot, Mäntsälä

puh. (019) 6890 275 Marjut Jokinen 050 - 3819 203 kartanomatkot@kartanomatkot.fi

Tuusulanjärven matkailu ry

www.tuusulanrantatie.com

Mäntsälä-Pornainen kulttuurimatkailu ry

www.elämyskartanot.com

Lehti ei vastaa ennakkotietoihin tulevista muutoksista. Lisätietoja tulevista tapahtumista KUUMA-kuntien Internet-sivuilta.